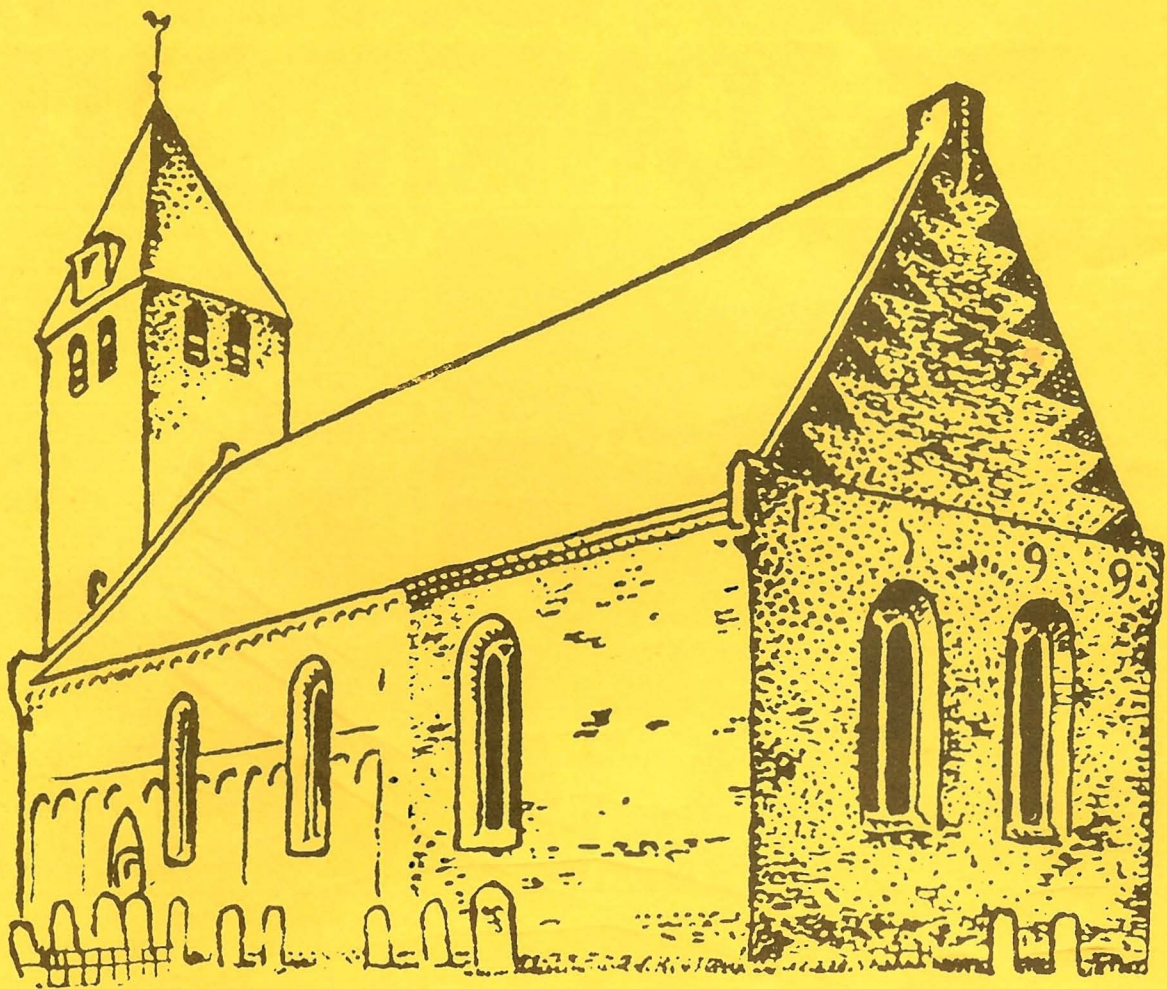

DOARPSOMROPPER

MOANNEBLED FOAR ALDEGEA EN OMKRITEN

SIMMERNUMER 1984

AUSTIN METRO: V.A. 13.390,-

Wie méér Austin voor hetzelfde geld wil, komt nu kennis maken met de Austin Metro Ascot (14.850,-) en de Austin Maestro Ascot (18.195,-).

Tijdelijk zijn deze uitgevoerd met een lijst aan extra's (t.w.v. ± 1.500,-) waar u geen cent extra voor betaald. En dat terwijl de Austin Metro standaard al de meest complete in zijn klasse is.

En ook de Austin Maestro "in zijn gewone doen" zijn concurrenten al op alle punten de baas is.

Kom gauw eens langs en maak kennis met één van de Ascots.

TIJDELIJK AUSTIN MET GRATIS ZOMER-OUTFIT

AUSTIN MAESTRO: V.A. 17.195,-

Voor wie liever een ander model Austin Maestro heeft, hebben we ook goed nieuws. Als u nu koopt, krijgt u 1.000,- inruilvoordeel.

AUSTIN

ACCESSOIRE-PAKKET T.W.V. 1.500,- MET O.A.:
ZONNEDAK ROLGORDUNEN
PHILIPS STEREO RADIO-CASSETRECORDER
HOOFDSTEUNEN* RECHTER BUITENSPIEGEL*
INGEBOUWDE SPEAKERS ASCOT BADGE

Prijzen zijn inkl. BTW, exkl. rijklaarmaakkosten. Prijs- en specificatiewijzigingen voorbehouden. Hierbij komen alle voorgaande acties te vervallen. Afgebeeld zijn de MG Metro Turbo en de MG Maestro. * Reeds standaard op Austin Metro LS, als extra op Austin Maestro Ascot.

OF 1000,- VOORDEEL

AUTOBEDRIJF HOFSTEE

Van Haersmasingel 17,
9201 KN Drachten, tel. 05120-10125
Hoornweg 10-12, Marum, tel. 05944-1475

Austin

Morris

Triumph

DOARPSOMROPPER

MOANNEBLED FOAR ALDEGEA EN OMKRITEN

Utjouwer:
Drukkerij R.I.J.O. b.v.
Het Anker 7
9206 AL Drachten
Till. 05120 - 12468

Redaksje:
L. de Jong, haadredakteur
It West 8
M. Veenstra-Klasema
Eastersânning 5, till. 2514

OANTINKEN

*Jûns meiïnoar om 'e tafel
Mem partet it iten út
De wyn tysket mâl yn 'e beammen
De rein slacht fûl tsjin it rût.*

*Mar wy sitte feilich en fleurich
Yn dit lytse besletten ryk
fan ienriedich byinoarwêzen
it hûs is sa sterk as in dyk.*

*Mar de tiid wist de kaai te finen
ferklaaid as in golle freon
Naam er ús temûk yn 'e skjirre
en hat ús fier útinoar dreun.*

Sjouk Koopmans

FAN'E REDAKSJE

BESTE LEZERS,

Zie hier weer een uitgave van de Doarpsomropper. Na veel telefoontjes en gevraag van lezers heeft de uitgever besloten om nog een keer een omropper uit te brengen. Ook mij werd weer om medewerking gevraagd, en daar ben ik voor één uitgave wel toe bereid, maar voor de rest laat ik het over aan die lezers die zo graag weer een Doarpsomropper zien verschijnen. Mij ontbreekt het gewoon aan tijd. Hierbij dus een oproep aan alle enthousiastelingen, steek de hoofden bijelkaar en de schouders eronder zodat er wéér een Doarpsomropper uit kan komen. Véél succes.

M.V.K.

BJUSTERBAARLIK BARREN

Ja, sa kin men it wol neame. Ferline jier ha jim it lêste nûmer fan 'e Doarpsomropper yn 'e hûs krige en sje dêr! Dêr is er al wer.

Dat hat syn reden fansels. Dizze reden: de redaksje moast withoefaak hearre, dat it sa spitich wie, dat de Doarpsomropper net mear kaam en oft de redaksje dêr no neat oan dwaan koe. Datzelde kleiliet krige

De Groot, de printer fan 'e doarpskrante ek te hearren. Wy hawwe dêr de konklúzje út lutsen, dat de Aldegeasters ferlet fan in doarpskrante hawwe.

Wy wolle no graach witte, oft dat wier is. Derôm feskynt dit nûmer fan de Doarpsomropper. As dat ferlet der is, dan kinne der prikken yn 't wurk setten wurde om de doarpskrante wer útkomme te litten.

Efter yn dit blêd fine jim in tal strypkes. Folje dy yn, knip se út en doch se yn 'e brievebus op 'e Easter-sânning 5, Buorren 11 en It West 8. Heiten, memmen, soannen, dochters, elkenien mei ien strypke ynleverje; wy wolle jerne fan ALLE Aldegeasters, âlde en jonge, witte oft se wer in Doarpsomropper ha wolle foar-toan.

Mar . . . sa 't in foarline gong sa kin it net wer. Wy diene it altyd mei ús beiden en dat wie in hûdful wurk. Wy hawwe no beide al wat oars op priemmen en wolle dat net slûpe litte. Dat, as der wer in doarpskrante komme sil, dan moat de organisaasje oars oanpakt wurde. Hoe, dat sjogge wy dan wol. Leverje no earst de strypkes mar yn. FOAR 1 JULY O.S. en de persoan ien strypke.

Troch it insidintele karakter fan dit nûmer sjocht it blêd der diskear wat oars út as jimme wend wiene. It wie in poepetoer om it nûmer fol te krijen. Lokkich stiene dêr wer in kelde minsken ree om in bydrage te leverjen. Wy tankje harren dêr foar en hoopje, dat dit nûmer ek wer mei grutte niget lêzen wurde sil.

En . . . lêzers, as jimme wat nedich hawwe, as jimme wat keapje wolle, tink dan om ús advertearders. Sûnder dy advertearders hiene jimme dit blêd net yn 'e bus krige.

De redaksje

GAS

Alle Aldegeasters, jonge en âlde, witte wol, dat der ûnder ús fuotten in protte gas yn 'e grûn sit. Hoe-folle, dat witte wy net; se hawwe ús dat nea fertelle wollen. Mar it moat in enoarmen poarsje wêze, want it streamt mar oan en mar wei; hoefolle jierren no al wer? Fyftjin? Twintich?

Doe 't it earste gas yn Grinslân oanboarre waard, makken wy ús bliid. Ha, goedkeape branje út eigen boaiem! Mar dy blydskip belune moai gau. Us nasjo-nale gasbazen fûnen út, dat de gaspriis like heech wêze moast as dy fan 'e stookoalje. En dêrnei begûn de ellinde. Oaljekrisis yn 1973. De oaljepriis skeat

omheech, de gaspriis fan gefolgen ek. Ynstee fan in goedkeape branje is gas in djoeren wurden.

Oalje komt foar in grut part út in ûnrêstich diel fan 'e wrâld: de lannen om 'e Persyske Golf hinne. Dêr binne se no al fjouwer jier in oarloch oan it útfjochtsjen en dêrtroch steane de oaljepriizen wer ûnder druk. Dêr komt noch by, dat oalje betelle wurde moat mei dollars. De koers dêrfan wurdt ek hieltiten heger. Dat makket de oalje wer djoerder en fangefolgen moat de gaspriis ek omheech. Us gasbazen hawwe et der al oer han, krektlyn, jo sille it wol lêzen hawwe.

In nuvere tastân, fansels. Gas, dat yn eigen boaiem sit moat yn dollars ferrekkene wurde en de priis moat omheech omdat by de Persyske Golf twa lannen op libben en dea meimekoar fjochtsje. Ik bin tige benijd hoe 't ús gasbazen dat de Nederlânske gasbrûkers dúdlik meitsje sille. It wurdt heech tiid dat der feroaring komt.

Us lân is in grut-leveransier fan gas yn Europa. Mar der is yn Europa noch in grut-leveransier: Ruslân. De priis fan ús gas hoecht net perfoarst ferlike te wurden mei de oaljepriis, oaly soe likegoed ferlike wurde kinne mei de priis dy 't Ruslân freget foar syn gas. Dat is in skaplike priis, nei 't der sein wurdt. De gasbrûkers fan Nederlân, en wa is dat net, kinne dêr allinne mar side mei bespinne, liket my ta. En wêrom soene dy no einlings net ris in fertúntsje hawwe meie? Mar ik bin bang, dizze redenearring wil wol fierstente simpel wêze.

d.J.

FAN'E REDAKSJE

DEMOKRASY (1)

It hat wiidweidich yn 'e kranten stien: wy krije in nij gemeentehûs. It plan derta is ûntstien yn it brein fan 'e boargemaster en (sette de krante der by) it is syn tredde grutte projekt. Dat it plan by de boargemaster wei komt hoecht ús net te fernuverjen. Sytze Faber wiist der yn syn stúdzje (Burgemeester en democratie, 1974) al op, dat soksoarte projekten ornaris by de boargemaster wei komme. Neat gjin nijs, dus. Boargemasters hawwe soks nedich om nei te wizen by sollisitaasjes, it is goed foar de karjêre. Wy moatte der dan ek net nij fan opsjen, dat de boargemaster fuortdaliks wer in nij grut projekt by de kop pakt hat: de s.n. suderseespoarwei.

Dat de wethâlders fan 'e miet ôf oan efter de plannen fan de boargemaster stiene hoecht ús ek gjin niget te dwaan. De niisneamde stúdzje fan Sytze Faber ljochtet ús dêr ek wiidweidich oer yn (5. 75-80), dat it wie te ferwachtsjen.

De siktaris die ek noch in duit yn 'e pong. Hy stie ek folsein efter it plan fan 'e boargemaster en krimenearre, neffens de krante, oer "behoorlijke knelpunten", dy 't der wêze soene en, tink ris oan, it gefaar wankte sels, dat der hjir en dêr "eigen koninkrijkes" ûntstean koene! Jeuzelpraat fan neat. Doe 't der koartlyn wer drok praat waard oer it haadkantoar fan 'e PTT dat nei Grins ferhûzje moat, woe it ryksregear de haaddireksje mar yn Den Haach bliuwe litte. Dat hoegde gjin grutte beswieren op te leverjen. De ôfstân Den Haach - Grins is oars wat as Toerstrjitte - Gemeentehûs!!

Dat de gemeenteried samar belies joech foar it ferbale geweld fan boargemaster en wethâlders moat ús wol fernuverje. De ried moat de gemeente bestjoere en hie earst wolris yngeand ûndersykje mocht hoe slim dat wol net wie, mei dy "knelpunten" en dy "koninkrijkes". No komt der dus strak sa 'n grut amtnerssilo yn Drachten te stean. Dat er de ried samar oer de streek lûke koe pleitet fansels wol foar it manipulaasje fermogen fan 'e boargemaster. Hy sil it grif noch fier bringe. Goed manipulearje kinne is in funksje-eask foar boargemasters.

Mar it is gjin hân foar foet, fansels, wat der besletten is. Elkenien hat it tsjintwurdich oer desintralisaasje as eask fan 'e demokrasy. Rykskantoaren moatte út it bestjoerssintrum wei nei de rânegebieten ta, PTT nei Grins, girokantoar nei Ljouwert ensfh.

Op 't heden stiet de sintrale militêre apteek op 'e nominaasje om fuort. Us gemeentebestjoer wol har graach ha, mar sokken binne der mear. Lit ús lykwols

WAT GOED IS WORDT NAGEMAAKT

Probeer de èchte
Birkenstock voor een
vriendenprijsje.

ONTDEK HET
NATUURLIJKE LOPEN...

BIRKENSTOCK

Lampers schoenen

Schoolstraat 24, 9251 EG Bergum - Telefoon 05116-1508

ris oannimme dat de apteek oan Smellingerlân tawiisd wurdt, wêr soe se dan komme te stean? Ik bin bang fan yn it bestjoerlike sintrum fan de gemeente. Of tochten jo, lêzer, fan net? Us ryksregear mei dan in desintralistyske ynstelling hawwe, ús gemeentebestjoerders hawwe dy perfoarst net. As dy wat nei it sintrum ta helje kinne, dan binne se fan 'e partij, fan 'e sintrumpartij, soe men sizze kinne yn dit ferbân.

Desintralisaasje: eask fan 'e demokrasy. Lêsten en lusten allyk ferdiele. As dat in beliedsbegjinsel is, dan hie der net oer praat wurde moatten oft der ien grut gemeentelik kantoar boud wurde moast, dan hie der oer praat wurde moatten hokker gemeentlik kantoar bygelyks nei Boarnburgum ta kin, of nei De Pein, of nei Aldegea, of nei . . . , no ja, folje mar yn, as it my net mist lizze der fyftjin doarpen yn ús gemeente. It is ûnfatsoenlik, sterker noch, it is ûnbeskoftich om alles yn ien plak byinoar te tropjen, te sin-tra-li-sear-jen, yn dizze tiid.

d.J.

DEMOKRASY (2)

"En wat sizze jo dêr no fan?" woe se witte.

Wy sieten noflik wat te praten ûnder it genot fan in lekker bakje kofje mei in grûske. Se hie my krekt wiidweidich ferteld fan de gemeenteljûn; se hie der sels west en it wie in noflikke jûn, neffens har. Oan it rûnfreegjen ta, teminsten. Doe, sei se, makke de tsjerkeried oan 'e gemeente bekend, dat er in brief nei it synoadebestjoer stjoerd hie oer, no ja, fansels, oer it bekende kearnraketbeslút. De synoade hie mar krekt dien, oft dat beslút nommen wie út namme fan alle tsjerken en dêr wie de tsjerkeried it net mei iens. De ried stie yn alle gefallen net efter dat beslút, sei myn gastfrou, dat wie wol te fernimmen. No ja, dat mei wol fansels, soks is net ferbean en oant safier koe myn gastfrou de redenearring fan 'e tsjerkeried wol goedkrije. Mar doe kaam it: de ried hie net allinne út syn eigen namme, mar eksplisyt ek út namme fan de gemeente en dus ek út namme fan myn gastfrou, dat brief ferstjoerd. En, sei se, dat hie de tsjerkeried net dwaan moatten, want de gemeente wie der net oer rieplachte. It gefal siet har aardich dwers, fernaam ik. En wat ik dêr no fan tocht, woe se fan my witte.

Ik hearde der, earlik sein, nij fan op, doe 't ik har ferhaal beharke. Want ik haw in abonnemint op "Kerknieuws" en yn dat blêd hie ik net in wurd

OOK IN JULI EN AUGUSTUS KUNT U NOG OP REIS

Bijvoorbeeld naar:

Appartementen Monterolas op:

MALLORCA

bij vertrek op 27 juni a.s. f 100,- korting voor 15- en 22-daagse reizen

COSTA BRAVA/
LLORET DE MAR

Hotel Savoy
vertrek op 13 en 27 juli, 15 dagen volpension f 1325,- p.p.

COSTA DEL SOL
TORREMOLINOS

Appartementen Bel-Aire
2 personen, 15 dagen, logies vanaf f 756,-

COSTA BRAVA

Appartementen Maritim
vertrek 22 en 29 juni voor 15 dagen f 599,-

VRAAG INLICHTINGEN AAN ONS KANTOOR

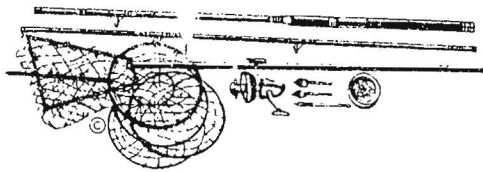
De best
verzorgde vakanties
beginnen
bij de Rabobank!

Rabobank
Oók goed in reizen.

DIERENSPECIAALZAAK

voor een VAKKUNDIGE behandeling
voor uw hond
volledige vachtverzorging
speciaal voor deze 'n ingerichte salon

HENGELSPORT ART.

* vissen, * tropische vissen, * aquaria,
* vogels, * kooien, * manden

DUIVEN SPORT

Kortom, ALLES voor uw dieren

KEMPENAAR

DIERENSPECIAALZAAK

Schoolstraat 53, Bergum

oer dit gefal lêzen. It docht dus bliken, dat "Kerknieuws" net in betrouwbere spiegel fan it gemeentelibben is. En dat heart it dochs te wêzen, net wier? Wa 't net op 'e gemeenteljûn west hat moat yn syn tsjerkebledsje in objektyf ferslach lêze kinne oer dy jûn, om te witten te kommen wat de gemeente dêr besprutsen en besletten hat.

Ja . . ., wat sizze jo dêr fan, wurdt jin dan mar planút frege. No, ik haw myn miening der doe mar oer jûn. Neffens my kin der yn soksoartige gefallen dit barre:

- in gemeente kin de meidieling fan 'e tsjerkeried foar kundskip oannimme;
- in gemeente kin de tsjerkeried geweken nimme, in rabbelemintsje jaan en fierders alles blau-blau litte; dat hat de gemeente op boppeneamde jûn dien, haw ik begrepen út it ferslach fan myn gastfrou;
- as in tsjerkeried in slimme misset docht dan kin de gemeente him hjeljûn jaan en in oarenien kieze;
- as in tsjerkeried oan 'e réaksjes fan 'e gemeente fernimt, dat er in slimme flater makke hat dy 't troch de gemeente net te fertarren is, dan kin er sels ek maaie nimme; yn dat gefal moat der ek in nije tsjerkeried komme.

Mar . . . nim no ris oan, dat in gemeente beslút om it betrouwen yn 'e tsjerkeried op te sizzen, wat dan? No ja, dan kroadet de ried op, fansels. Net sa slim, sille guon sizze, nei disse wer in frisse, seit it sechje. Ja, ja, dat is sa, mar in tsjerkeried bestiet út leden mei in praeses. En hoe komt it dan mei dy praeses? Want dy praeses is de predikant. As de tsjerkeried it betrouwen fan de gemeente kwytreket, dan rekket de praeses automatysk dat betrouwen

ek kwytt. Hy hat ommers de lieding fan 'e tsjerkeriedsgearkomsten, hy sit der net as taharker by, mar as ien dy 't ferantwurdlikens draacht, mei draacht.

De tsjerkeried hat it betrouwen fan 'e gemeente ferspille, soene wy oannimme; dan set de praeses in oare pet op en giet as pastor de gemeente yn. Meie wy dan ferwachtsje, dat er as pastor it betrouwen werom kriget, dat er as praeses ferspille hat? Ik leau der neat fan, de ferhâlding is bedoarn, liket my ta. De praeses kin de posysje fan de pastor ûnderwrotte.

Soks kin fuortkomme út de nuvere ambivalinte posysje, dy 't de predikant yn 'e gemeente ynnimt. It hoecht net perfoarst, mar it kin. De gemeente beneamt in predikant (beropt him, hyt dat yn it jargon); as er it berop oannimt, dan wurdt er wurknimmer fan de gemeente, krektlyk as de koster en de orgelspylder. Dan, op in snein, begjint er mei syn wurk (yn it jargon: hy docht syn yntree) yn 'e gemeente en fan dy snein ôf begjint er as praeses fan de tsjerkeried de gemeente (syn wurkjouwer!) te bestjoeren. Sa healwiis sjocht men it nergens. It sil histoarysk wol sa groeid wêze, mar dy ferâldere struktuer moat nedich tebrutsen wurde. De pastor moat hoede wurde foar in debâcle as praeses. Hy moat gjin praeses wurde kinne, hy moat tsjinner fan 'e gemeente bliuwe en riedjouwer fan de tsjerkeried wurde.

d.J.

IS DER WAT FAN OP 'E HISPEL KOMMEN?

Dy "alde" Doarpsomropper hat yn syn koart libbentsje net in bytsje warber west. Wat hat er bygelyks in protte suggestjes oppere om it doarp moai-er te meitsjen, of om it yn 'e bûtewrâld mear oansjen te jaan, of om de kwaliteit fan it doarpslibben te ferbetterjen. No freget men jin wolris ôf: is der wat fan op 'e hispel kommen? Lit ús mar ris sjen:

- In keunstwurk (byld, bygelyks) yn it doarp.** Neat fan op 'e hispel kommen. Mar yn ferban mei dizze suggestje wol ik noch efkes wize op 'e wurden, dy 't it riedslid W. Welling skreau yn 'e lêste Doarpsomropper (juni 1983), en ik helje dy wurden letterlik oan: „as it yn Drachten reint, drupt it yn 'e doarpen, dat kin ik ABSOLUUT ûnderskriuwe”. It docht jin deugd om soks te lêzen. It hat yn Drachten yndied keunstwurken reind; wy tidigje no op 'e earste druppen.
- It tolvehûndertierrich bestean as tsjerkedoarp fiere.** In feestprogram stie der sels by! Komt neat fan op 'e hispel, as ik it goed sjoch.
- Fruchtbeammen yn en om it doarp plantsje.** Neat fan op 'e hispel kommen.
- Doarpsflagge en -wapen ûntwerpe litte.** Neat fan op . . . ho, ho, wachtsje ris efkes. Ik ha my fertelle litten, dat dát yn oarder kommen is. Spiti-gernôch haw ik se noch net sjoen.
- Toskedokter yn it doarps helje.** Neat fan op 'e hispel kommen. Net op 'e slach past.

De Doarpsomropper soe gjin Doarpsomropper wêze as er net noch in pear suggestjes oan it rychje tafoegje soe. Dan bliuwt der wurk oan 'e winkel, net wier? Hjir komme se:

A Yn Drachten leit op 't heden yn 'e tún fan Piter de Boer in klokkespul, in kompleet kariljon, dêr 't gjin plak foar is. Is it net skoof en skande, dat

it dêr mar wat yn 'e tún leit? In klokkespul moat brûkt wurde, moat minsken blier meitsje mei fleurige wyskes. Soene wy dat kariljon net yn Aldegea krije kinne? Wat soe 't moai wêze as de heldere toanen fan it klokkespul noch ris oer de dakken fan Aldegea hippelje mochten. Wa set de skouwers der ûnder? Doarpsbelang? Feestkommisje? Nee, nee, minsken, der beleaven net om kreauwe. Doch it dan leaver yn 'e mande.

B Wylst ik dizze wurden op papier set sjoch ik bûten op strjitte kloften bern fuortfytsen nei De Pein ta. Om mei te dwaan oan de jierlikse kuiertochten. En ik tink: kinne wy takom jier dy tochten net organisearje om ús eigen doarp hinne. Der binne om Aldegea hinne grif ek wol parkoersen fan 5 en 10 km út te setten. Neffens my moat it bêst kinne. Wa nimt de foarstap om dat te realisearjen? In pear sportive ûnderwizers/-essen? Ofpraat!

d.J.

FERIENINGSNIJS

OUDEGA EN DE HAVEN

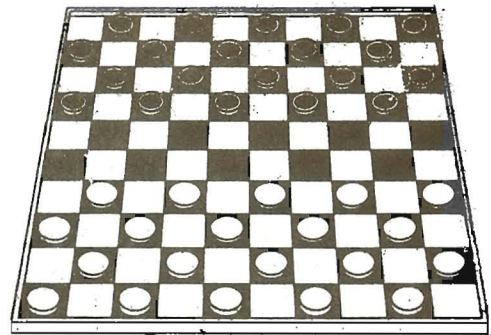
Wij bezitten hier in het dorp véél leuke bezienswaardigheden, plus een gezellige kern, waar het leuk winkelen is. Ook ontbreekt het hier niet aan activiteiten, zodat het voor de watersporters aantrekkelijk moet zijn om Oudega eens aan te doen. De nieuwe jachthaven ziet er ook prima uit en is zelfs compleet met douches, watervoorziening enz. Kortom we zouden overstroomd kunnen worden met toeristen. Maar nu het grote probleem; het ondiepe kanaal dat naar Oudega voert. Menige watersporter met wat diepgang komt hier niet weer omdat hij dikwijls vast raakt.

En mocht hij zonder problemen hier komen en overnachten en de wind draait naar de verkeerde hoek dan komt hij hier niet eens meer weg. En dat is natuurlijk geen goede reclame.

Nog niet zo lang geleden heeft in de Dr. Courant ook een artikel gestaan over dit probleem. Een oplossing wordt wel aangedragen: Uitbaggeren!!! Maar wordt er nu ook werkelijk iets aan gedaan? Kom op heren bestuurders, Oudega kan best nog wat toerisme gebruiken, het uitbaggeren van het Ouddiep is ECHT nodig.

Straks kunnen zelfs de schepen met een vaste ligplaats niet eens meer in hun thuishaven komen.

M.V.K.

KAMPIOENSCHAP JEUGDDAMMEN

De jeugdige dammers van de School m/d Bijbel hebben op zaterdag 2 juni j.l. meegestreden in de finale om het kampioenschap van Nederland. Zover hebben de dammers van deze school het nog nooit eerder gebracht. De partijen werden in Sloten gespeeld.

In totaal hebben aan deze damwedstrijden 1220 ploegen meegedaan, waarvan de meesten in voorronden, kwart- en halve finales moesten afhaken succesievelijk. Tenslotte bleven er acht ploegen over, waaronder die van Oudega, die op 2 juni moesten aantreden.

De Oudegaster dammers waren erg zenuwachtig en toen ze direkt twee partijen verloren raakten ze hun zelfvertrouwen kwijt. Jammer, maar niets aan te doen en het is geen schande. Een achtste plaats veroveren in een aantal van 1220 ploegen is geen geringe prestatie.

De damploeg uit Oudega bestaat uit: Roelof de Jong, Aalzen Wijma, Gjalt Jan v/d Lei, Ronald de Vries.

De einduitslag zag er zo uit: 1. Stolwijk; 2. Nieuwland; 3. Haghorst; 4. St. Michielsgestel; 5. Wateringen; 6. Kampen; 7. Heerlen; 8. Oudega!

Siebe

VERKOOP
ALLE MERKEN NIEUWE en BETROUWBARE
GEBRUIKTE INRUILWAGENS!

met BOVAG garantie

OPEL ASCONA 1,9	1979
OPEL ASCONA 1,6 S	1983
HONDA CIVIC	1982
OPEL KADETT	1980
OPEL KADETT CITY (2x)	1977
VW GOLF	1977

diverse auto's in de goedkopere prijsklasse

CHEVRON BENZINEPOMP tijdelijk
GLAZENAKTIE
geopend van 7.30 tot 18.30 uur

AANBIEDING:
BANDEN en UITLATEN

VRAAG EENS VRIJBLIJVEND PRIJSOPGAVE!

Onderhoud en reparaties alle merken auto's
Alle onderdelen en accessoires leverbaar

D. VISSER
GARAGEBEDRIJF
D. Visser
Gariperwei 2
9216 VK Oudega (Sm.)
Tel. 05127-1777

DAMCLUB D.C. OUDEGA

Ondanks het niet meer verschijnen van de Doarps-omropper ging de damclub onverminderd voort. Het aantal leden bedraagt momenteel 40, waarvan de helft jeugdleden zijn, voor de toekomst ziet dat er rooskleurig uit.

Het 1e tiental speelde ook dit jaar weer in de hoofdklasse-noord van Friesland. Hier werd een 2e plaats behaald met 8 punten uit 6 wedstrijden. Alleen van kampioen Cornjum werd verloren, zodat Oudega 1 ook het volgend seizoen weer in deze klas mag uitkomen.

Het 2e tiental speelde in de 2e klasse A. Hier werd een 6e plaats behaald met 3 punten uit 5 wedstrijden. Dit was een slecht seizoen voor Oudega 2, zodat hier wel wat moet gebeuren om niet naar de 3e klas verwezen te worden.

Op de bondsavond te Drachten behaalde Oudega 1 een gedeelte 4e plaats met Oldehove 2 en Joure 1. Het 2e vijftal werd 1e in groep 9 en behaalde 9 punten uit 5 wedstrijden.

Ook dit jaar deed Oudega weer mee met de bekerwedstrijd. Het viertal van het 2e tiental behaalde de prijs van de beste 2e klassers ondanks het gelijke spel tegen Nagele 1, wat een klas hoger speelt.

Het beste viertal van Oudega 1 speelde wel gelijk tegen Huizen 3 maar door verlies aan het 1e bord werd ook deze uit geschakeld. Het 2e viertal van Oudega 1 speelden tegen het sterke Huizen 1a, en moest een 7-1 nederlaag incasseren. Alleen O. Kooi wist een goede remise te behalen. Leense Houwink is nog steeds bezig met het spelen om het kampioenschap van Friesland voor 1e klassers. Verdere uitslagen zijn nog niet bekend.

Het A-aspiranten viertal behaalde een 4e plaats bij de Friese kampioenschappen. Spelers waren Roelof de Jong, Cor Tjeerdsma, Reinder Jelsma en Aalzen Wijma. Ook dit jaar werd er weer een sneldam-tournoi gehouden. Dit evenement werd in de Herberg gehouden. Ook werd voor de prijzen gezorgd. Deze bestonden uit vlees en worst, zodat iedereen met een

prijs huiswaarts keerde.

In de onderlinge competitie's werd weer fel gestreden om de bovenste plaatsen. Omdat Henk Jonker wegens ziekte moest afzeggen, werd Fedde Kooi weer kampioen. Grootste concurrent was Leense Houwink maar deze kwam 3 punten te kort en werd daarmee 2e.

In de 2e klas ging de strijd tussen de gebr. Tjeerdsma en S. Siebenga. Het was tenslotte Drewis die de meeste punten behaalde en kampioen van de 2e klas werd. Bij de jeugd waren er weer een paar uitlopers, zo wel Roelof de Jong in de oudste klas, en Ronald de Vries in de jongste klas waren niet te stuiten. Aalzen Wijma wist nog een goede 2e plaats te halen, maar dit is ook een talentvolle speler waar we nog veel van kunnen zien en horen.

Eindstanden van diverse klassen:

1e klas		2e klas	
1. F. Kooi	18-31	1. D. Tjeerdsma	22-38
2. L. Houwink	18-28	2. U. Tjeerdsma	22-37
3. M. Tjeerdsma	18-23	3. S. Siebenga	22-36
4. S. de Graaf	18-20	4. G. Kooi	22-22
5. O. Kooi	18-16	C. Tjeerdsma	22-22
G. Tjeerdsma	18-16	6. Kl. Jacobi	22-20
7. P. Feddema	18-14	7. D. Jonker	22-19
8. B. Klijnstra	18-13	R. Jelsma	22-19
9. J. Jansma	18-11	M. v.d. Veen	22-19
10. Sj. Reitsma	18- 8	10. Tj. Jonkhoff	22-18
		11. M. Hofman	22-11
		12. P. Toering	22- 3

Jeugd 1

1. R. de Jong	28-53
2. A. Wijma	28-42
3. G.J. v.d. Lei	28-30
4. S. Bouma	28-29
5. H. Hospes	28-25
6. W. Jelsma	28-18
7. R. Wiersma	28-15
8. Sj. Toering	28-12

Jeugd 2

1. R. de Vries	28-55
2. W. de Jong	28-39
3. U. Zandstra	28-37
4. F. Boersma	28-36
5. M. Hospes	28-28
6. J.H. Veenstra	28-12
7. J.J. Veenstra	28- 8
8. P. de Jong	28- 7

Hawwe jo in frieskast of -kiste?
En wolle jo der graach poerbêst bôleguod yn ha?

SKILJE US DAN EFKES

Wy komme moandeis en tiisdeis mei bakkersguod
yn Aldegea
Wy hawwe no ek waddenbôle, zonder vet
puur natuur

Waarme Bakker

J. JELSMa

Boarnburgum

Tillefoan 05126 - 1215

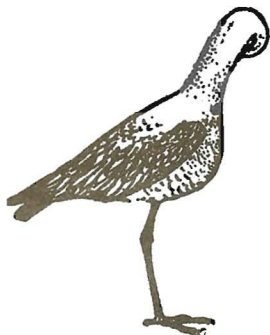
DE GRUTTO

De grutto is een weidevogel die eigenlijk niet weg te denken is uit onze weilanden.

Hij wordt wel de koning van de weidevogels genoemd. En als we de vogel nader bekijken, mag hij daar inderdaad wel aanspraak op maken.

Een sierlijke verschijning op zijn lange stelten en met zijn lange hals. Op de wieken is hij een ware grootmeester, wat vooral uitkomt in zijn baltsvlucht. Dan vliegt hij hoog boven zijn broedgebied in wijde kringen rond, terwijl hij zich van de ene op de andere zijde werpt en steeds zijn eigen naam roept. Zo'n baltsvlucht eindigt meestal in een snelle duikvlucht naar de aarde, waar hij op het laatste moment met snorrende vleugels afremt. Een merkwaardig gedrag, zo'n baltsvlucht, die we bij alle weidevogels (uitgezonderd de kempfaan) in verschillende vormen kunnen waarnemen. Ook leeuwerikken en graspiepers houden er een soort van baltsvlucht op na. De bij ons broedende grutto's overwinteren meestal aan de kusten van de Middellandse Zee of van West-Afrika. Vanaf begin maart keren ze weer terug naar hun broedgebied. Maar het wordt meestal wel tegen midden april voor ze met hun legsel beginnen. Over de laatste 50 jaren is de grutto vroeger gaan broeden, gemiddeld zo'n 14 dagen eerder.

Een goede aanpas van de vogel. Want door de intensievere bemesting van de graslanden wordt er ook vroeger gemaakt dan voorheen. Door intensievere bemesting neemt ook vaak het aantal insecten in de grond sterk toe. En daar bestaat voor een groot deel het voedsel van de grutto's uit. Dat zou dan ook een reden kunnen zijn voor het eerder broeden van deze vogels. Want door volop voedsel te hebben is de vogel eerder in een goede conditie om tot broeden te komen. Op

schrale graslanden komen meestal minder weidevogels tot broeden (enkele soorten uitgezonderd). Ook dit heeft vermoedelijk voor een groot deel te maken met het voedsel aanbod. In het verslag over 1983 van de vogelwacht Oudega hebben we kunnen lezen, dat de grutto er nog redelijk goed voor staat wat aantallen broedparen betreft. Toch is hij erg kwetsbaar, want ongeveer de helft van alle grutto's ter wereld broeden in Nederland en van de Nederlandse grutto's bijna de helft in Friesland.

In het voortbestaan speelt Nederland dus een grote rol en vooral Friesland. Grutto's zijn min of meer kolonie-broeders en waar veel vogels bij elkaar broeden zijn ze ook sterker in de verdediging tegen kraaien en andere vogels die het op hun eieren en jongen voorzien hebben. Waar de weidevogels dun bevolkt zijn gaan meestal in verhouding meer broedsels verloren. Wanneer het evenwicht in de natuur verstoord wordt, kan dat soms voor een bepaalde vogelsoort noodlottige gevolgen hebben. Daarom is het een goede zaak onze grutto's en natuurlijk alle weidevogels zoveel mogelijk te beschermen, zodat ze bij ons met een goed resultaat kunnen broeden.

DAT WIENE EK ALDEGEASTERS

Boelguod

De moarne skaaide der al betiid ien by ús foar de finsters om. It wie Geart, leau 'k, mar hielendal wis bin ik der net mear fan. "Der moat aansen al "wat folk by 't boelguod komme", rôp er. "Leafst in moai grutte kloft".

Ik wist fan gjin boelguod, dat ik frege nijsgjirrich wêr 't er it oer hie. Doe hearde ik, dat de boelguodstafel foar de doar komme soe by Jurjen fan Auke en Wypk.

Watte? Nee, nee, net in gewoan boelguod, mar ien dat op oarder fan 'e justysje hâlden wurde moast. Sjoch, dat siet sjesa, Jurjen wenne doe yn it hûs, dêr 't op 't heden Jan Lepstra-en-har yn wenje. Hy hier dêr in winkelstje en op in kear kocht er tabak fan in keapman út Stienwyk. Mar doe 't Jurjen hjir yn it doarp dy tabak oan syn klanten ferkocht krige er klachten. Se wie bedoarn, skimmelich. Jurjen die doe fansels syn beklach by dy Stienwiker keapman, mar dy woe nearne fan witte. Hy sei, hy hie goede waar stjoerd. Jurjen woe dat bedoarne spul út noch yn net betelje. It kaam foar de kantonrjochter en dy joech de keapman gelyk. Dat sadwaande kaam der boelguod fan, want Jurjen hold de kop der foar.

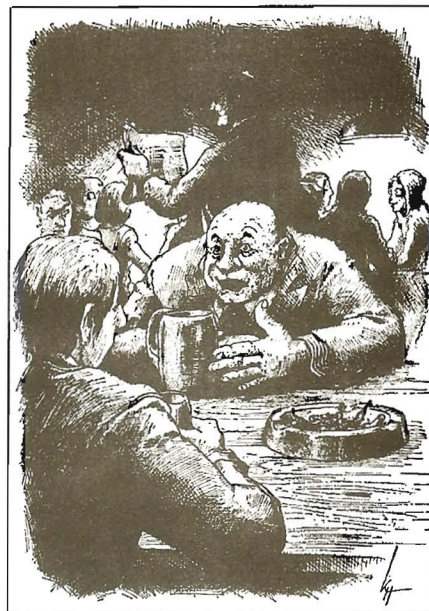
No, doe 't it sawat tiid wie sette ik der ek hinne. Ik wie de earste net, fernaam ik al gauëftich. Der strúnde al in hiele kloft folk op it hiem om en dy makken meiinoar in leven as in oardiel.

"Gean earst mar even efterom", rôpen se my te mjitte. Dat die ik; efterhûs stie in hok en dêr waard drank tape. Fergees. En net by 't romerfol, mar by 't kopkefol! Der wiene guon, dy wiene al frijwat roppe-riech en lakerich. Der út, tocht ik, hjir net oan meidwaan, dit wurdt hjir strak duveldei en ik rûn wer nei foaren ta.

Dêr die yn 'e doar iepening de opropper syn wurk en by him stie de doarwarder. It bolbjirkene folk begûn mei snieballen te smiten. Watsei? Oft it yn 'e winter wie? Nee, it wie eins gjin winter mear, it wie al yn 'e maartmoanne, mar der lei noch wol snie. It wie yn 1929, by myn witten, doe ha wy sa 'n lette lange en strange winter hân. No, doe 't de snieballen troch de loft fleagen begongen de plysjes har der mei te bemuoien. Jawis, ju, der wiene plysjes mei komd, se hiene fansels al op baldadigheden rekkene. "Mannen", sei ien fan 'e plysjes tsjin ús, "jimme meie roppe en raze safolle as jim wolle, mar jim meie dy minsken net molestearre. Want dan krije jim mei ús te dwaan".

Dat taspraakje die fertuten. Mar raze en skreauwe dat de minsken diene, soest it net foar mooglik hâlde! De opropper koe der net boppe-út komme. "Stien-wi-ker ta-bak! Stien-wi-ker ta-bak! Stien-wi-ker ta-bak!" raasden se withoelang. Der wie mar ien persoan, dy 't de opropper ferstean koe, mar dy stie dan ek deun tsjin him oan. En dy kocht ek alles. Wa 't dat wie? Ja, no, hielendal wis bin ik der net mear fan, mar it stiet my foar dat it Gerrit Adema wie. Dy hat letter de hiele brot wer oan Jurjen-en-dy werom ferkocht. Sûnder winst.

Doe 't der genôch ferboelguodde wie hawwe de plysjes de doarwarder en syn helper nei de auto ta brocht. Dêrnei kaam stadichoan de rêst werom yn it doarp. Ja, stadichoan, want de lêste boelguodders skoffelen sjongend en soms nokkerjend fan nei-

Sjoch, jo moatte my goed begripe . . . ik ha neat op dy bûtenlanners tsjin, hear, neat. Ik mei se allinne net snuven hearre.

MEAR WITE FAN EIGEN KRITE

Akke har testamint

1825. Yn 'e jûntiid fan 'e tredde desimber waarden der yn it doarp Huzum en yn 'e Skrâns fjouwer hûsdoarren iepen dien en fjouwer manlju setten de stap der yn. Alle fjouwer nei it selde doel: it kantoar fan 'e Huzumer notaris Jan Albarda, Horatiussoan. De notaris hie foar de widdo fan Marten Rinses-de Vries in testamint makke. Akke Jakobs-de Vries wenne te Ljouwert op It Fliet. De fjouwer nisneamde manlju koenen Akke wol en soene, as tsjûgen, it testamint ek tekenje. De nammen fan dy fjouwer wiene:

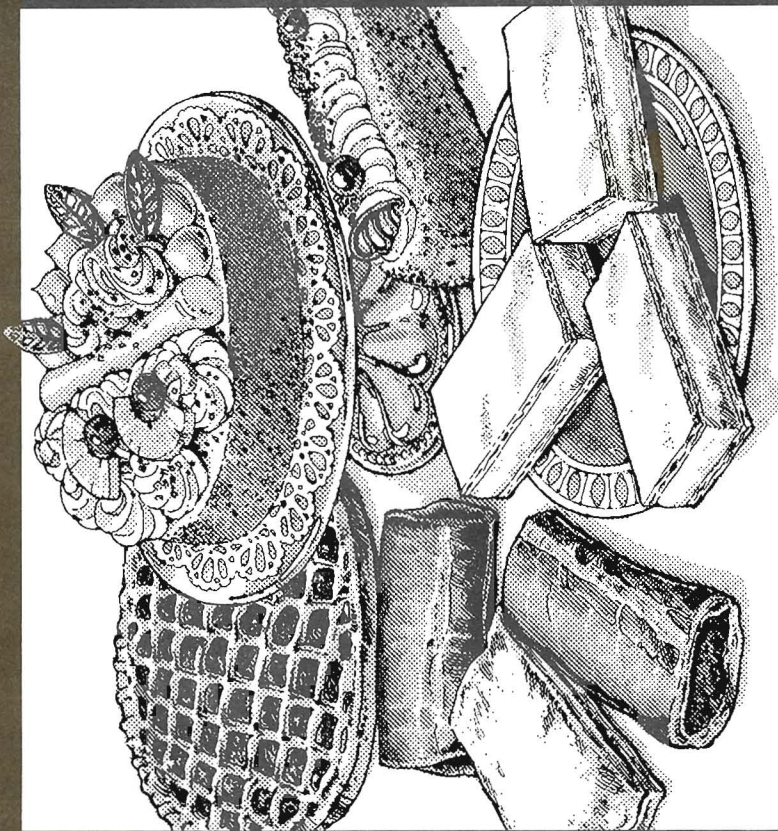
- Pieter Hotzes Tuinsma, plysje te Huzum;
- Gijsbrecht Pannevis, winkelman yn 'e Skrâns;
- Gerrit Foppes Staal, bakkersfeint yn 'e Skrâns;
- Hotze Pieters Tuinsma, plysje yn 'e Skrâns.

Doe 't dy fjouwer en Akke yn it kantoar om 'e tafel hinne sieten begûn de notaris it testamint foar te lêzen. It die bliken, dat it Akke har twadde testamint wie. It earste, makke troch de Ljouwerter notaris Jan Daniël van der Plaats waard troch it twadde testamint ûnjildich. Yn drege, toarre notaristaal lies Jan Albarda, dat Akke mûnich en goed by 't ferstân wie, wat de fjouwer tsjûgen meistimme koene.

It testamint fan Akke is foar Aldegea fan belang, oars soe it net op dit plak yn 'e Doarpsomropper stean. Akke skonk by testamint n.l. fjouwer stikken lân oan 'e earmen fan Aldegea. Notaris Albarda hat dat yn it testamint sa beskreaun: "Ik legateer aan de Armen van het dorp Oudega in Smallingerland, mijne in eigendom vier onderscheidene stukken land, als, een stuk groot acht mad, een stuk groot vijf, een stuk groot vier mad, alle miedlanden onder het be- hoor van Oudega, en een stuk groot vijf lopenstal,

VERS, LEKKER EN VOORDELIG

Alweer zo'n lekkere aanbieding uit ons gebak-assortiment. En natuurlijk vers, ons gebak komt immers dagelijks vers uit onze eigen banketbakkerijen. Deze week extra voordelig:

WENER-AARDBEIENTAART

van f 7,50

NU f 6,75

in de HEMA in Bergum

**Iedere woensdag:
tompoucendag. 6 voor 4,95.**

HEMA

thans in gebruik bij Hendrik Sytjes aan de westzijde van Oudega voornoemd, teneinde ten eeuwigen dagen onverkocht te blijven liggen, hetzelfde zal door de Armvoogden van het dorp worden geadmistreerd, waarvan de zuivere inkomsten jaarlijks in het najaar of den winter aan de armen van dat Dorp zonder onderscheid van Godsdienstige gezindte tegelijk of van tijd tot tijd uitgedeeld worden". (de ûnderstrekingen binne van my, d.J.).

In mad, mēd op syn Frysk, is oardeheal pûnsmiet, in lopenstal, ljippenstal, likernôch ien pûnsmiet. Dy lêste lânmiitte waard eins allinne mar yn 'e Wâlden brûkt.

Nei it ferstjerren fan Akke Jakobs krigen de Aldegeaster earmfâden de niisneamde lannen yn behear; de hier ferdielden se ûnder de earmen yn it doarp. De Aldegeasters neamden en neame it de Akke-Stifting.

Op 1 jannewaris 1914 kaam der in hiel nije regeling fan de earmesoarch. Fan dy datum ôf waard dy ta betroud oan it "Burgerlijk Armbestuur in Smalingerland", in sintralisearre organisaasje. Fan dy dei ôf wiene der gjin doarpsearmfâdijen mear en de Akke-Stifting wie dus sûnder bestjoer. In nuvere sitewaasje. Doe hat it gemeentebestjoer mar in nij kolleezje fan behear foar de Akke-Stifting ynstallearre mei goedfinen fan Deputearre Steaten. Foarsitter waard it yn Aldegea wenjende lid fan it "Burgerlijk Armbestuur" (sj. boppe) mei njonken him as leden in diaken fan de griffermearde en in diaken fan 'e herfoarme tsjerke. It earste kolleezje bestie út:

- B.S. van der Wal, foarsitter;
- F. Posthumus, fan 'e herf. diakenij;
- D. Kramer, fan 'e griff. diakenij.

Dat trijemanskip hie it foech om in administrateur oan te stellen. Se hawwe dat foech brûkt en de earste

administrateur waard Steven Duursma, haad fan de iepenbiere skoalle. Sûnt dy tiid liket it administrateurskip fan 'e Akke-Stifting ta de prerogativen fan it haad fan de iepenbiere skoalle te hearren; sûnder ûnderbrekking hawwe dy haden administrateur west fan de Stifting oant hjoed-de-dei.

Yn 'e earste wrâldoarloch hawwe de bestjoerders fan de Akke-Stifting ek wolris jern, klompen en turf oan de earme minsken jûn. Soks is grif mei de bêste bedoelings dien, mar it liket my dochs net hielendal neffens de bedoeling fan Akke testamint te wêzen. It bestjoer hat ek alris mei it idee (1921) om in part fan 'e hiersommen yn 'e pong te hâlden. Dat is der doe, lokkigernôch, net fan kommen, it hie streekrjocht tsjin Akke bedoeling yngien.

Yn 1935 woe "It Fryske Gea" de fiifmêd keapje. It Stiftingsbestjoer hat doe wakker mei dy oanfraach ompakt. Mar by eintsjebeslút is de ferkeaping net trochgien. Lokkich mar, want dat soe in rare misset west ha (sjoch boppe: "ten eeuwigen dage onverkocht blijven liggen").

Yn 1951 lei der in nij gefaar op 'e loer. Dy kears kaam it gefaar fan 'e kant fan it gemeentebestjoer, de "gemeentelijke centralisatie in de armenverzorging" brocht de Akke-Stifting yn gefaar. Der kaam doe in "gemeentelijke dienst van sociale zorgen", mei in direkteur oan it haad. Dy man, sa redenearren de gemeentelike sintralistes, (de sintrum partij, soe men sizze kinne) soe ek it behear hawwe moatte oer de Akke-Stifting. It Stiftingsbestjoer wie lykwols fan betinken, dat soks streekrjocht tsjin it wollen fan de skinkster yn gean soe. Doch is der noch yn in riedsgearkomst oer praat oft de Akke-Stifting fuortbestean mocht. De boargemaster (B. Hopperus Buma) hat doe letterlik sein: "O, daar voel ik niets voor". Ut dy réaksje meie wy opmeitsje, dat boargemasters

ek wolris mei healwize opmerkings foar 't ljocht komme. De beide leden-diaken fan it bestjoer hawwe doe nei Drachten ta west en it is harren slagge om de boargemaster ta better ynsjen te bringen. Mar dochs woene de gemeentlike sintralist in izer yn 't fjoer hawwe. It Stiftingsbestjoer moast tastean, dat der immen fan de ôfdieling "Sociale zaken" yn harren gearkomsten kaam.

"It Fryske Gea" oppenarre him yn 1956 ek wer. It woe doe in ruil-oerienkomst oangean mei de Akke-Stifting. It Stiftingsbestjoer hat doe yngeand ûndersykje litten oft soks mooglik wie. De konklúzje wie: nee, ruiljen en ferkeapjen is neffens Akke Jakobs har testamint net mooglik.

Mar it bestjoer fan "It Fryske Gea" hâlden oan as storein. Yn 1975 besocht it om it gemeentebestjoer der foar te spannen en sa syn sin te krijen. Dy fraach fan "It Fryske Gea" rûn ús gemeentebestjoer as lij wetter yn 'e earen, fansels. It hie ommers altiten al tocht, dat alles út it "sintrum" wei beknoffele wurde moast en soe dat saakje wol efkes regelje. Mar doe die it bliken dat it bestjoer fan de Stifting wol hier op 't tosken hie. It stjoerde in brief nei B en W dy 't goed op poaten stie. It kaam hjir op del, dat it gemeentebestjoer oer it goed van de Akke-Stifting gjin bliksem te sizzen hie, dat it dat ek wol wist en dat it him net wer foar it karke fan "It Fryske Gea" spanne litte moast. As "It Fryske Gea" wat te freegjen hie, dan moast it tenei rjochtstreeks by de Akke-Stifting oanklopje. It stie fansels allegear wat diplomatiker yn dat brief, mar it kaam dêr wol op del. It hat withoelang duorre ear 't it Stiftingsbestjoer antwurd krige fan 'e gemeente. Mar einlings en te 'n lêsten (nov. 1977) kaam it dan dochs en dêrmei die it gemeentebestjoer te witten, dat it oer de Akke-Stifting neat te sizzen hie.

In foech oardel ieu al dogge de bestjoerders fan 'e Akke-Stifting it wurk dat it testamint fan Akke Jakobs harren opleit. Protten jild om wei te jaan hawwe hja nea hân. Der wie fakentiden mar o sa 'n

bytsje om te ferpartsjen. Om in pear getallen neamen: yn 1936 gong it mar om f 237,50 en 1978 mar om f 593,02. Mar dochs, de minsken d it krigen wiene der somtiden o sa bliid mei, on hja mei it jild fan de Stifting wat keapje koene da oars net krigen en dochs breanedich hiene.

FLAGGE, TAAL, FOLK

Witte jimme wol, lêzers, dat de Fryske flagge nei a gedachten de âldste flagge is, dy 't hjoed-de-dei Europa brûkt wurdt? De earste skriftlike oanwizing fan har bestean binne te finen yn in hiel âld liet út tsiende ieu. De earste ôfbylding fan de flagge st op in kaart út plm. 1425. Letter rekke de flagge yn ferjit. Mar nei 1900 krigen de lju wer niget oan â ferhalen, lieten, mearkes, sêgen en folksbrûkmen se krigen ek wer niget oan de âlde Fryske flagge de Fryske taal.

Dat it Frysk de âldste taal is dy 't yn Nederl sprutsen wurdt is wol bekend, tink. Us taal wur hjir al sa 'n 2000 jier sprutsen, maar eartiids yn folle grutter gebiet as op 't heden. De dialekten f de Franken en de Saksen hawwe it Frysk út it st krongen en dogge dat op it stuit noch. Mar om o proses op te kearen dêr kinne wy meiïnoar wat o dwaan.

Mar . . . sille guon tinke, as it Frysk de âld taal is yn Nederlân, dan sil it Fryske folk hjir ek w it langst wenne ha. Ja, dat is ek sa. Op skoalle leard wy dat hjir hiel lang lyn Friezen, Bataven en Kanifaten wennen. Mar sa 'n fiif ieuwen nei it beg fan ús jiertelling wennen hjir Friezen, Franken Saksen. Dy beide lêsten wiene ynkringers. De Friez hiene hjir al sa 'n fiif ieuwen wenne doe 't de Frank en de Saksen kamen.

kooistra – TEXTIEL- en WONINGINRICHTING

Buorren 22 – OUDEGA (Sm.)
Tel. 05127 - 1258

ZOMER - AANBIEDINGEN

dames TOPJES, wit	8,25
dames badstof PAKJES (hemdje en broekje)	25,00
kindermaten, vanaf	13,95
dames SLIPS per 3 stuks	7,50 / 9,00 / 10,00

Restanten T-SHIRTS en POLO's
van Koala
vanaf f 9,95

Kinder SPIJKERBROEKEN,
alle maten
f 27,50

Kinder SOKJES, alle maten
f 2,40

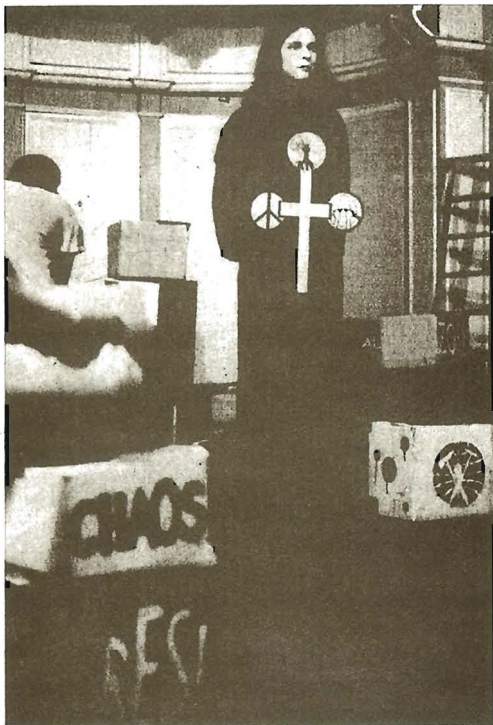
Kees Martens de Vries.

Fisker, reiddekker. Hy had wenne op 'e uterste ein fan It West. Syn hûske stiet der net mear, in stikmannich fan syn hiemsbeammen noch al. Dat hiem is no fan Hans van der Zee, dy 't noch net besocht hat om dy beammen te roegjen. Lokkich mar, want se hâlde it oantinken oan in singelier man libben. As Kees op syn praatstoel siet, fuotten ûnder 't gat, dan hied er foar alle politike, tsjerklike en oare kreauverijen, wol in oplossing ree lizzen. Somtiden in genialenien.

De moaie foto is makke troch in oare singeliere Aldegeaster, Japik van der Kooi, dy 't op 'e Arkepôle wenne. Hy is ek al jierren wei.

UT OARE BLEDEN

DDR-FREDESMEDITAASJE
Tarin út 'e soasjale boppelaach

Wy miene wolris, dat fredesbewegingen allinne mar yn it westen te finen binne. Dat is net hielendal wier, dat docht ús it ûndersteande artikel út it west-dútse tydskrift *Der Spiegel* (nr. 6, 1984) te witten.

MACHT AUS DEM STAAT GURKENSALAT

It barde op 25 jannewaris fan dit jier yn 'e sted Weimar. Doe pakte de steatsfeilichheidspolysje fan 'e DDR (de SSD) fjouwer yn 'e stêd as wjerstribbich bekend steande jongelju op: Jan-Georg Fischer (20), Wolfram Hasch (20), Volker Otto (19) en Alexander Kobilinsky (19). Foar Fischer, Hasch en Otto hoegde de SSD mei it arrestaasjebefel allinne mar nei de Mozartstrjitte 16 ta te gean. Sont simmer 1983 wennen hja dêr mei har trijen yn 'e helte fan in âlde wente. Kobilinsky waard troch de SSD-mannen út it âlderlik hûs helle.

Bûten dy fjouwer sitte der sont 10 oktober 1983 noch fjouwer jongkeardels út Weimar yn it Erfurter tichthûs: Grit Ferber (18), Ulrich Jadtke (19), Holm Kirsten (18) en Thomas Onisseit (18). Hja wurde der fan beskuldige, dat se mei dien hawwe soene oan spuitbusaksjes. "Macht aus dem Staat Gurkensalat" hiene de spuiters út 'e Goethestêd rymke en "SS-20, nee tankewol" en "War dy, slaan werom!" stie dêr njonken.

De spuiters fan oktober en de fjouwer dy 't fan 't jier oppakt binne hearre ta de warbere kearn fan in tsjerklike "Moandeisrûnte", dy 't al sont maaie-moanne 1982 bestiet te Weimar. Under tafersjoch fan domeny Pachmann komme der moandeis sa tusken de 30 en 70 learlingen fan it fuortset ûnderwiis, studinten, arbeidzjende jongelju en punkers bymekear yn 'e mienskipsrûnte fan de evangelyske Jakobsstjerke.

De measten binne noch gjin 20 jier en komme út 'e alderbêste soasjalistyske (lê: kommunistyske)

hûshâldings. De tarin nei dy "ûndergrûnske" jeugdbeweging komt út 'e hûshâldings fan dokters, dosinten fan hegere en hegeskoallen en amtners.

In moai grut tal fan harren wennet byinoar yn wenmienskippen, guon fiere frijwat opstokeljende toanielstikken en happenings op, wer oarren geane nachts, as de boargers sliepe, mei spuitbussen troch de strjitten.

Deis hawwe se ek in plak om meimekoar te praten: "yn herberch Resi, am Grünen Markt, kin men rêstich mei jins tsienen by in fjouwerpersoanstaffeltsje sitten gean, priizget in gast - in echte oase yn 'e fierders sa strang reglemintearre kommunistyske horekasektor.

Mar it byinoar sitten yn Resi en it bymekear kommen yn 'e moandeisrûnte wie net genôch foar it jongfolk. Yn oktober 1982 holden se de earste fredesmeditaasje yn 'e Jakobstsjerke. Sont dy tiid hat dy manifestaasje elke lêste tongersdei fan 'e moanne pleats. "Yn frede libje, net yn frede deakomme", wie it biedwurd fan 'e meditaasje fan maart 1983, dêr 't wol 500 besikers by oanwêzich wiene.

Op "wrâldfredesdei", 1 septimber 1983, woe de groep in meditaasje hâlde under it motto: it byld dat wy ús fan de fijan foarmje te brekken. Doe 't twa dagen foartiid it tsjerklik bestjoer dêr it near op lei protestearren de jongelju, dy 't it op 'e prikken set hiene, foar it Weimarder Nasjonale Teater mei struibriefkes.

De krystaksje fan 'e moandeisrûnte hie de hiële boargerij suver niget oan. Lykas hja in jier earder ek al dien hie sette de groep op 'e lêste keapdei foar Krysttiid 1983 in behingerstafel en in ezel mei skoalboerd yn 'e drokke Schillersstrjitte del en dielde waarme wyn, tee en eigenmakke "peace" plaatsjes út oan it winkeljende publyk.

Amtners fan it stedsbestjoer kamen by harren om te freegjen oft hja wol in fergunning hiene om te ferkeapjen. Mar se gongen rêstich wer fuort, doe 't harren dúdlik makke wie, dat der neat ferkocht waard, mar weijûn.

Troch soksoartige aksjes krigen se wat langer wat mear tarin. Yn 1983 hie de helte fan de eineksamenkandidaten al wegere om ofsier te wurden of de keuring oanfrege om ferfangende tsjinst te dwaan by de bousoldaten, wat in klap foar de kop wie foar de skoallelieding.

De partijpedagogen tochten de tastân wer de baas te wurden as se in stikmannich leden fan de moandeisrûnten fan skoalle ôf stjoerden. Oare learlingen mochten wol eksamen dwaan, mar de tagong ta de universiteit waard harren wegere. Op grûn fan "politike ûnripens". Dat lot trof de yn oktober oppakte Ferber, Jadtke en Onisseit en de letter oppakte Volker Otto. Punker Onisseit makke de skoallelieders en ek de SSD-amtners senuweftich mei syn meskerpe opmerkings.

Jins eare te behâlden jout mar in hopen spul en gedoch, sei de faam, ik bin mar bliid, dat ik mines kwyt bin.

BATTERIJEN

Alkaline: voordelen, maar milieuschadelijk.

Alkalinebatterijen onderscheiden zich van de gebruikelijke batterijen door hun levensduur en hun milieuaspecten.

Alkalinebatterijen gaan veel langer mee dan gebruikelijke batterijen, maar ze zijn ook veel duurder. De prijs per geleverde eenheid energie komt daardoor zelden gunstiger uit dan van de gebruikelijke batterijen.

Alkalinebatterijen zijn in staat een hoge stroom af te geven, zonder dat de totale capaciteit daaraan opgeofferd wordt en ze zijn tamelijk ongevoelig voor veroudering. Verder leveren ze gedurende het grootste deel van hun levensduur een constante spanning, die van belang is voor apparaten die constante prestaties moeten leveren. Gebruik ervan is echter alleen noodzakelijk als de fabrikant van een apparaat ze uitdrukkelijk aanbeveelt, of als bijvoorbeeld het verwisselen van batterijen problematisch is.

De hoge energie-inhoud van alkalinebatterijen wordt bereikt door toevoeging van kwik. Kwik is een zwaar metaal, giftig voor mens en dier. Kwik komt onder meer in het milieu door industriële processen, de landbouw maar nog het meest door weggegooiden batterijen. Het gaat daarbij om de "knoopcellen" die voor hoortoestellen, kwartshorloges en rekenapparaten worden gebruikt en ook om de alkalinebatterijen. Van

de laatste is het kwikgehalte in bijgaande tabel opgenomen. De overige batterijen uit deze test bevatten weliswaar ook kwik, maar de hoeveelheid valt in het niet bij die van alkalinebatterijen.

Allang wordt er voor gepleit het huisvuil niet te belasten met dit soort batterijen. Daarom is er voor knoopcellen al jaren geleden een inzamelsysteem opgezet, via de winkeliers die ze verkopen. Maar slechts 20 tot 30 % van de knoopcellen wordt na gebruik terugggebracht. In principe worden de waardevolle milieubelastende metalen eruit teruggewonnen; soms worden de knoopcellen echter alleen opgeladen.

Nu de verkoop van alkalinebatterijen een grote vlucht neemt, begint het probleem te dringen. In Zuid-Holland is onlangs een experiment van start gegaan met het inzamelen van batterijen. Op een aantal plaatsen zijn speciale dozen gezet, waarin men zijn oude

batterijen kan deponeren. Gezien de toch wel teleurstellende ervaringen met het inzamelen van knoopcellen, denken wij dat het neerzetten van dozen niet toereikend is. Een oplossing voor dit probleem zou kunnen liggen in statiegeld voor milieugevaarlijke batterijen, of korting op de prijs van nieuwe batterijen bij inlevering van de gebruikte.

Het knelt echter dat er nog geen zicht is op het hergebruik van de materialen in deze batterijen. Voorlopig worden de batterijen slechts opgeslagen.

Het minimum dat de fabrikanten alvast zouden kunnen doen om de consument op het milieuprobleem opmerkzaam te maken, is op de batterijen aangeven hoeveel kwik ze bevatten en een tekst erop zetten als "niet in de vuilnisbak werpen".

Als u in uw buurt uw kwikbevattende batterijen nog niet kwijt kunt, kunt u proberen of het gemeentelijk depot voor problematische afvalstoffen deze batterijen aanvaardt.

KWIK EN KWIKVERBINDINGEN IN MG PER ALKALINEBATTERIJ

merk en type	kwik	merk en type	kwik
6LF22		LR6	
Hellesens 910	325	Hema alkaline	190
National MN1604/522	315	Hellesens 916	150
Tandy 23-553	300	National LR6/AM3	140
Berec Super Power	290	Revue 2639	140
Duracell MN1604	250	Duracell NM1500	130
Wonder KLR22	220	Philips LR6	130
Philips 6LR61	210	Berec Super Power	120
Varta 4022 EN2000	210	Ucar E91	115
Ucar 522	200	Tandy 23-552	100
LR14		Varta 4006 EN2000	100
National LR14/AM2	590	Wonder KLR08	100
Philips LR14	470	LR20	
Duracell MN1400	450	National LR20/AM1	1270
Berec Super Power	415	Hellesens 936	1120
Varta 4014 EN2000	360	Duracell MN1300	1060
Hellesens 926	350	Berec Super Power	990
Tandy 23-551	290	Philips LR20	820
Wonder KLR14	280	Ucar E95	700
Ucar E93	150	Varta 4020 EN2000	530
		Tandy 23-550	475
		Wonder KLR20	390

Oernommen út "Consumentengids juny '84".

KOKO HOEKSTRA
sportartikelen

Tsjibbe Geartspromenade 4
9251 BR Bergum
Telefoon 05116 - 3433

SPORTSCHOENEN
SPORTKLEDING

van de merken:

LE COQ SPORTIV - PUMA
QUICK - MASITA
ADIDAS
RUCANOR
ROBEY SPORT

(Understeand stikje is oernommen út De Kul, heteroliterêr tydskrift foar de yntegraasje fan polemyk, kriptyk, teory en fiksje, fan augustus 1983, it tydskrift fan Tr. Riemersma. De brûkte taal sil guon lêzers wol rûgernôch wêze, ik warskôgje mar efkes; dy kinne hjir better ophâlde mei lêzen. Foar guon kin it it werkennen fan eigen fakânsje-swierichheden betsjutte. Ik haw it mar efkes yn 'e wenstige stavering oerbrocht. d.J.)

“Wy hawwe fjouwer dagen boppe Plougrescant sitten en binne no yn Huelgoat. It binnelân fan Brentanje wie ús noch ûnbekend, dat sadwaande. Wy hawwe noch in dei of fiif foar 't wy weromjackerje moatte en ik begjin út en troch al wer oan hûs te tinken. Wat ik it meast mis op fakânsje, dat is it fertrouwe hûske wêr 't men noflik op sitte kin en dat de hiele dei beskikber is. Iten kin men oeral wol krije. Jin waskje is ek wol te dwaan. Meast binne der wol genôch dûsen, en oars kin it sûnder problemen yn 'e auto. Sels yn in tinte kin it wol, al moat men miskien op 'e knibbels lizze en al sit men yn dat gefal mei in tobke waskwetter dat men kwyt moat. Mar it skiten, dat is wat. Thûs skyt ik yn 'e regel moarns fuortdaliks healwei it earste sjekje. Der hat in tiid west dat it op fakânsje ek sa wie. Dan strûpte ik moarns earst de broek oan, pakte de papierrôle, bepaalde myn rjochting nei de twaletten, en stiek dan earst in sjekje oan, en dan koe ik mar yn de startblokken. Mar de lêste jierren is it mis. In dei oerslaan, en dan wer twa kear deis en op ûngelokkige tiden as men it net, of net mear, ferwachtet. En healwiis guod mei in soad lucht. Yn St. Benoit des Ondes haw ik skiten, ik sei tsjin myn frou it wie krekt as skeat der in team einepiken ta de wâl út. Wy stienen doe by in boer op it hiem dy 't foar hûndert minsken ien dûs en twa of trije hûskes hie, en nei tsienen gjin ljocht mear. Ja, wat lokje jo dan út? As wy jûns let oandrang krigen, dan skieten wy op 'e bernepôt en smieten de ynhâld oer de hage. Myn frou hie dêr better slach fan as ik, moat ik sizze. Doe 't ik it him lapte, sieten de oare moarns de papierkes en de brune kwasten, mânselheech yn de tûken. Juster moast ik ûnderweis ynienen. Wy hiene boadskippe, in hearlik bakje salade kocht by in charcutier, en soene dan mar lekker kofjedrinke en ite op in skadich plakje. No, dat ha wy ek wol dien, mar neitiid wie it safier mei my. Earst mar ris plak sykje. In beamwaltsje troch kaam ik op in foareker. Kreas út it sicht, salang 't de boer net op it lân kaam. Mar wêrom soed er? Papier helje en los. Mar it ûngelokkige is as men bûtendoar skyt, men skyt altiten wol op in pear twiichjes of raaien, dy 't even delbûge ûnder it gewicht, mar dan wer omheech fearje. En as men dan begjint te feien, besmearlapet men de hiele boel. Men moat fansels dwaan lykas in hûn, in pear rûntsjes draaie om it gers plat te traapjen. Ik wit dat ek wol, mar ferjit it alle kearen wer”.

HUSLOK

Hûsmiddel foar reariem (gordelroos) en ferbolgen toskfleis.

Jo hoege it plantsje net mear om deselde reden op it dak te setten as jo oerpake - en - dy it dine. Dy mienden dat it heimige krûd it hûs hoedzje koe foar wjerljochtynslaan en brân. Dat leart de plantlore ús.

Foar alderlei oar ûngemak kin it plantsje ús hjoedde-dei noch helpe, bijg. by lichte ferbrâningen, pynlike akstereagen en ynsektebiten.

Men moat dan hoeden it bûtenste hûdsje fan de den ôfskile en dêrmei it blêd op it seare plak lizze om te genêzen en te kuoljen.

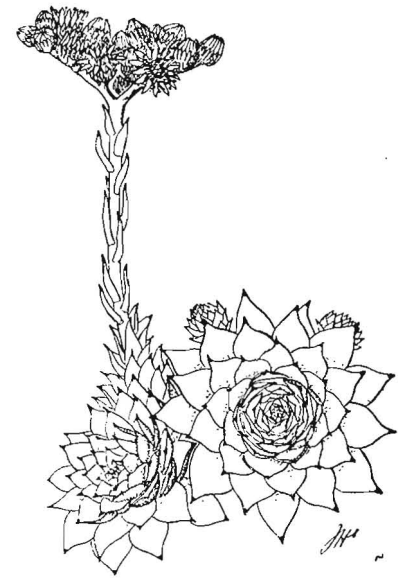
It sop fan de farsk plôke blêden is poerbêst, mei wat wetter fertinne, om de mûle mei te spielen as toskfleis en slymfluezen ferbolgen binne. De tekniesde blêden, as kompres brûkt, fersêftsje de pine by reariem.

Yn 'e midsieuwen kôgen de minsken op 'e blêden om pynlike, ynskuorde mûlshoeken mei te genêzen en se seaën de blêden mei bargefet om as salve te brûken by besweeringen.

Farske blêden hat hûslok fan maaie oant septimber. Men kin it plantsje net allinne kweke op it dak, mar ek op túnmuorkes, ferware stienen en ek wol op in heap pún.

Wêrom wol de plant sa goed tiere op dakken, pún en muorren? Omdat it fan komôf in berchplant is en wend oan hichte en droechte. Al yn 'e Romeinske tiid is de plant hjir hinne brocht. Syn namme wie "Barba Jovis", wat sizze wol: burd fan Jupiter. Fan Jupiter kaam it swierwaar, lykas fan 'e Germaanske Donar. Dêrom waard de plant op it dak setten. Dat byleauwe hat in lang en taai libben hân.

Hûslok heart ta de famylje fan de fetplanten. It oeral bekende oerfloed (muurpeper) heart dêr ek ta.

d.J.

Skammestû dy net?
Bistû no in heit?
Wêrom mei dy lytse siel
dy strafskop net nimme?

WAT ITE EN DRINKE WY?

Ja, wisten wy dat altyd mar. Wy keapje in busfol beantsjes of nasi goreng, in pak beferzen reade koal of spinaazje a la crème en in flesfol frisdrinken. Wy miene dan, dat wy sûn iten en drinken yn 'e hûs helje. Mar . . . is dat altyd wol sa?

Gauris sjogge wy op 'e ferpakking in listke stean fan alles wat de fabrikant der yn dien hat. Dêr stean ek wolris fan dy heimsinnige oantsjutting tusken, bygelyks E 214 of E 404. Wat dat betsjut witte wy net.

De Doarpsomropper wol jimme helpe om dêr efter te kommen. Hjirûnder printsje wy in list ôf mei de koadenûmers fan stoffen dy 't fabrikanten wolris oan iten en drinken tafoegje. Jimme, lêzers, kinne dan fierders sels wol útmeitsje, oft jimme iten en drinken, dêr 't ien (of mear) fan dy stoffen yn sit, fuortoan noch keapje wolle. As jimme eat keapje fan in produkt, dat de winkelman yn grutferpakking thús kriget, dan is it de baas om de winkelman efkes te freegjen wat der op de ferpakking stiet. Dat jildt bygelyks foar fleiswaar. It giet ommers om jimme sûnens.

By mysels stie (want hy stiet der no net mear) in flesfol frisdrinken yn 'e kast, dêr 't neffens it etiket û.o. E 211 yn siet. Dat merk sil ik no, fansels, net wer keapje.

d.J.

Stoffen in ijs, die ingewandstoornissen kunnen veroorzaken: E407

Kankerverwekkende stoffen:

E131 E142 E210 E211 E212 E213 E214 E215 E216 E217 E239

E123: amarant, zeer kankerverwekkend, verboden in USSR en USA.
Wordt verwerkt in o.a. grenadine.

DOKTERS SKRIUWE TABLETTEN FOAR, DY 'T MEAR SKEA AS NUT DOGGE

Nettsjinsteande in protte warskôgingen en alar-mearjende berjochten oer lang net altyd ûngefaarlige bywurkingen, wurde der noch altiten tefolle medisinen troch artsen foarskreaun en troch de pasjinten frege.

It lêste nijs giet de sûkersiken oan. Hiel wat diabetisi krije medisinen, dy 't by einbeslút mear kwea as goed dogge.

Op in kongres oer sûkersykte klage professor Mehnert út München, in bekend saakkundige op it mêd fan sûkersykte, dat sa likernôch in miljoen pasjinten (yn Dútslân, oersetten) net goed behannele wurde. Der wurde harren tabletten foarskreaun, dy 't de gefaarlike neiklap fan 'e sykte yn 'e hân arbeidzje en ferhastigje.

Prof. Mehnert neamde ek de reden foar dy ferkearde behandeling: meastentiids is it maklikens, fan de arts en fan syn pasjinten. Tabletsjes foarskriuwe en trochslukke is fansels folle noflikker as jin oan in dieet hâlde.

It hinget gear mei de eigenaardichheden fan dy sykte. Sûkersykte hat twa ferskiningsfoarmen. By jonge sukensiken is de minneflatte ("alvleesklier"), wêrfan de sellen, de s.n. eilantsjes fan Langerhans, it hormoan insuline (insula is eilân, oers.) produsearje, siik. De sellen leverje dan gjin insuline mear, dat tsjinnit om it sûkergehalte yn it bloed op itselde peil te hâlden. Dy jonge sûkersiken moatte harren hiele libben lang insuline-ynjeksjes hawwe.

Oars leit it der hinne by de diabetisi, dy 't de sykte yn harren middeljierren of letter krije. Hja hawwe de sykte krige, mei 't se fierstentefolle swietekau en fet iten hawwe. Dêrtroch moat de minneflatte him, om it mar ris platwei te sizzen, oer de kop skreppe en kin op it lêst syn wurk net mear oan.

Allinne foar dy lêste kategory, de diabetisi dy 't nei harren jonkheid de sykte krije, jildt de warskôging fan prof. Mehnert foar de tabletten. Dy tabletten, s.n. sylfonylstoffen, moatte de minneflatte ta grutter produksje fan insuline oanpoene en yn 'e measte gefallen slagget dat wol. En dêr sit krekt it gefaar.

De sike ferjit, dat syn sykte troch ferkearde ytgewoanten ûntstien is en allinne troch ferstannige fieding genêzen wurde kin. De tabletten "moffelje" de sykte allinne mar "wei", betterje en genêze dogge se net. En dan komme nettsjinsteande de tabletten de nuodlike gefolgen.

Yn 't foarste plak de iere en ferhaaste ferkalking fan de ieren. Dêrfan wurde net allinne - earder as by oare folwoeksenen - de grutte haadslachieren oantaast, wat by diabetisi faker as normaal hertynfarkten, oerhalen en smokers - skonken teweibringt. By diabetisi groeie benammen ek de lytse ierkes ticht. Dat jout slimme fersteuringen fan de bloedstream. Tige slim is de blinens dy 't ûntstean kin, de eagen krije dan net genôch bloed mear.

KODELIJST VAN DE AAN LEVENSMIDDELEN TOEGE--VOEGDE CHEMISCHE STOFFEN

Ongevaarlijke toevoegingen:

E100 E101 E103 E104 E105 E111 E121 E122 E126 E130
E132 E140 E151 E152 E160 E161 E162 E163 E170 E174
E175 E180 E181 E200 E201 E202 E203 E236 E237 E238
E260 E261 E262 E263 E270 E280 E281 E282 E290 E300
E301 E302 E303 E304 E305 E306 E307 E308 E309 E322
E325 E326 E327 E331 E332 E333 E334 E335 E336 E337
E400 E401 E402 E403 E404 E405 E406 E408 E410 E411
E413 E414 E420 E421 E422 E440 E471 E472 E473 E474
E475 E480

Verdachte stoffen:

E125 E141 E150 E153 E171 E172 E173 E240 E241 E477

Stoffen die ingewandstoornissen kunnen veroorzaken:

E221 E222 E223 E224 E226

Stoffen die de spijsvertering kunnen verstoren:

E338 E339 E340 E341 E460 E461 E462 E463 E465 E466
E450

Stoffen die huidklachten kunnen veroorzaken:

E230 E231 E232 E233

Gevaarlijke stoffen:

E102 tartrazine (gele kleurstof, galbulten, zwellingen, vlekken)
E110 oranje, rode kleurstof
E120
E124 cochenilleroed
E127 erytrosine (rode kleurstof)

Stof die vit. B12 vernietigt: E220

Stoffen toegevoegd aan vleeswaren, die vaatstoornissen kunnen veroorzaken:

E250 E251 E252

Stoffen die invloed hebben op het cholesterol: E230 E231

Overgevoeligheid van de huid: E311 E312

Aphthen (uitslag in de mond): E330 het gevaarlijkst, kankerverwekkend, komt voor in limonade e.d.

Soksoarte gefolgen binne allinne te kearen as diabetisi har tige krekt oan it dieet hâlde. Op dy wize is sûkersykte follentiids te genêzen. In lyts tal âldreindiabetisi moat ek pillen of insuline brûke.

(Oernommen út it westdútse wykblêd "Das neue Blatt" fan 2.5.'84).

GROUWELICH

In neaken frommes hinget stjerrend oan in fleisheak en yn har lêste libbensmenuten moat se ek noch sjen, dat har freondinne mei in sirkelseage yn stikken snien wurdt. In heit testekt syn dochter mei in gripe. In minskefretter roppet in frommes it noch net folsleine bern út it liif en fret it snoaskjend op. In frou spuitet har man in bitende stoffe yn 'e mûle, oant der flokkich bluodrich skûm út komt. Dat is wol genôch? Ja, dêr kin 't wol mei ta.

Mar it binne gjin hallusinaasjes fan in dwylsinnige. It binne tafrielen, dy 't op videobantsjes steane. Bantsjes, dy 't se ús wol mei de post stjoere wolle. Walge oproppende ofwikings, ferkêftsjes fan froulje en tamtearjen fan minsken is hannelswaar wurden dêr 't jild me: te fertsjinjen is. In dwelmstoffe, dy 't faaks gefaarliker foar de mienskip wurde kin as heroïne; it kin de geastlike sûnens oantaaste troch brutalens, grousomens en bludderich geweld.

Grouwelstikken lykas hjir boppe stean binne in setsje lyn troch de Dútse tillefyzje útstjoerd. Tûzenen bern hawwe sjoen, dat in minske it liif iepen snien waard en it yngewant der út kaam, dat immen mei in elektrysk mes yn moaten snien waard. Yn in útstjoering foar bern!

Dêr kaam fansels krytyk op, fûle krytyk. De tillefyzjelju mienden har frij prate te kinnen mei te sizzen, dat immen earst in oardiel útsprekke kin as er it sels sjoen hat. In frijwat brike argumintaasje. Moat men earst it ophingjen en marteljen fan minsken sjoen hawwe, ear 't men sok dwaan feroardielje kin?

Nei de niisneamde teefee-útstjoering krigen de videohannelers ynienen mear fraach nei soksoarte videobantsjes.

Krektlyk as yn Dútslân tilt it te uzien ek fan videowinkels en winkeltsjes. Wy soene wol frijwat nayf wêze, as wy tochten, dat boppeneamde rommel by ús net te krijen wêze soe.

(oernommen)

drukkerij

R.I.J.O. b.v.

DRACHTEN

FERSKAAT

MEDITATIE

Willen de echte christenen opstaan?

Eén van de schriftgeleerden, die hun debat had gehoord en overtuigd was, dat hij raak had geantwoord, vroeg hem: "Wat is het eerste gebod van alle?" Jezus antwoordde: "Het eerste is: hoor, Israël, de Here is onze God, de Here is één, en je zult de Heer je God liefhebben, met heel je hart en heel je ziel en heel je denken en heel je kracht". En dit is het tweede: "Je zult je naaste liefhebben als jezelf". Groter dan deze bestaat er geen ander gebod".

"Meester", zei de schriftgeleerde, "je hebt naar waarheid heel goed gezegd, dat hij één is, en dat er geen andere is dan hij. Hem lief te hebben met heel het hart en heel je denken en heel je kracht en je naaste lief te hebben als jezelf, is veel meer dan alle brandoffers en offeranden!" Jezus zag de wijsheid van dat antwoord en zei tegen hem: "Jij bent niet ver van Gods koninkrijk!" En niemand durfde hem nog iets te vragen. (Markus 12: 28-34)

(Bij de citaten uit de bijbel is gebruik gemaakt van "De goede boodschap" in de vertaling van mr. E. Straat.

In 1855 overleed de deense theoloog/filosoof Søren Kierkegaard. In hoogst waarschijnlijkheid hebben toen de kerkgangers een diepe zucht van verlichting geslaakt. Eindelijk waren ze verlost van die lastpost. Nu zou alles weer normaal worden. Geen moeilijk gezeur meer over de praktische implicaties van het christendom. Nu kon men eindelijk weer op zondag de kerkdienst volgen zonder gewezen te worden op de consequenties van dat bezoek. Men kon weer opgeruimd gaan vaststellen dat dominee mooi gepreekt had en daarna op maandag weer overgaan tot de orde van de dag. De mensen konden weer stilletjes verdwijnen in de anonimiteit van de kerkelijke massa. Kierkegaard zou hen niet meer achtervolgen met z'n vermaningen. Vreemde gedachten had die man er op nagehouden. De mensen, had hij gezegd, moesten weer enkelingen worden. En ze hadden niet begrepen dat hij bedoeld had dat ze weer 'enkelingen voor God' moesten zijn. Want de mensen mochten, volgens hem, met betrekking tot de verantwoordelijkheden t.o.v. God en medemens niet meer vragen: moet MEN dit of dat doen? Maar: moet IK, deze bepaalde mens in deze situatie door dit ogenblik bepaald, dit of dat doen?

En of dat nog niet genoeg was, had hij ook steeds weer gezegd dat hij niets zó stuitend vond als het feit dat iedereen zich maar christen noemde, zonder dat ook maar iemand werkelijk christen was. Deze toestand was in zijn ogen oneerlijk. "Wat heeft het geloof" zo vroeg hij zich af, "dat God in Jezus Christus mens is geworden en in de wereld verschenen is, te maken met de lauwe, burgerlijke, uiterlijke kerkelijkheid waarmee de brave burgers zonder de minste innerlijke bewogenheid door doop en belijdenis heengaan?"

In zijn felle aanklacht 'Het ogenblik' schreef hij: "Indien gij niet meer aan de officiële godsdienst-oefening deelneemt, hebt ge daardoor voortaan een grote schuld minder op u: gij houdt God niet langer

voor de gek, door voor nieuwtestamenteisch christendom uit te geven, iets, wat het bepaald niet is". Bij dit alles waagde hij het niet zichzelf een christen te noemen en hij beweerde ook niet dat hij voor het christendom streed. Met zijn eigen woorden: "Ik mag mij geen christen noemen, maar eerlijkheid wil ik en daar voor heb ik veel over".

Eerlijkheid. Een sleutelwoord. Kierkegaard had er veel voor over. En wij? Zijn wij eerlijk? Of zijn wij ook van die lauwe brave burgers zonder innerlijke bewogenheid? Wij noemen ons ook christenen, maar maken wij ook echt werk van Gods zaak? Is er sinds de dood van Kierkegaard wel iets veranderd?

Wie zich verdiept in het levensverhaal van Jezus, merkt al spoedig dat het met name het koninkrijk van God is, dat hem hoog zit.

Steeds weer valt het op, dat als Jezus de droom van dit koninkrijk droomt, hij verwijst naar de oude woorden van Mozes. Nooit neemt hij afstand van de Tora. Steeds weer wordt haar betekenis door hem benadrukt. Ze is onmisbaar, hij wil haar niet kwijt. Of, met de woorden van Matthëus: "Denk niet, dat ik gekomen ben om de wet of de profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om af te breken, maar om te vervullen" (Matt. 5:17). Jezus wil de Tora zijn hele volheid geven. Anders en beter gezegd: méér doen dan de Tora eist door Gods geboden te radicaliseren en er naar te leven. De Tora moet uitgangspunt van denken en handelen blijven. Zo ook in de tekst van Markus die aan het begin gegeven is. Wanneer de schriftgeleerde Jezus een vraag stelt, zegt hij niet: "Wat is JOUW eerste gebod?" Nee, hij vraagt: "Wat is HET eerste gebod?" En daarop formuleert Jezus de joodse geloofsbelijdenis, het 'Sj'ma' Jisra' eel, hoor, Israël: Deut. 6: 4-5.

Het is de bijbelspreuk die kleine joodse kinderen van buiten moeten leren, het zijn ook de laatste woorden die een stervende van de lippen komen. En aan deze woorden koppelt Jezus direkt een tweede sleuteltekst uit de Tora: "Je zult je naaste liefhebben als jezelf" (Lev. 19:18). Naar goed joods gebruik zijn deze liefdesgeboden onverbreekbaar met elkaar verbonden. Ook bij Johannes lezen wij immers: "Als iemand zegt: ik heb God lief, maar intussen zijn broeder (lees: naaste) haat, dan is hij een leugenaar; want wie z'n broeder die hij kan zien, niet liefheeft, kan God, die hij niet gezien heeft, niet liefhebben (1 Joh. 4: 20-21). Dit gebod van de dubbelliefde moet Jezus wel heel erg na aan het hart liggen. Want als de schriftgeleerde zijn instemming betuigt, is de direkte reactie van Jezus: "Jij bent niet ver van Gods koninkrijk".

Gods koninkrijk. Dat wil Jezus verwerkelijken en verwerkelijkt hebben. De strekking van heel zijn goede boodschap is dan ook dat een maatschappij rond God haalbaar is op deze aarde. Wanneer Jezus spreekt over Gods rijk, dan bedoelt hij beslist niet het leven ná de dood, maar doelt hij op een wereld zonder onrecht of discriminatie die hier en nu al gerealiseerd kan worden zonder dat het verlangen naar meer zal ophouden. Jezus daagt ons uit om dragers te worden van deze samenleving door de wet en de profeten tot hun volle betekenis te brengen. Dit is haalbaar, want heeft God zelf niet gezegd dat het te volbrengen is, dat het voor ons, als wij willen, beslist niet te moeilijk is? (Deut. 30:11).

De volle betekenis wordt bereikt wanneer wij, ge-

rechtigheid in de praktijk van het dagelijkse leven betrachten: in het sociale leven de ander (mens én dier) tot zijn recht laten komen. Wie echter blijft staan bij de bevrediging van z'n eigen primaire behoeften en daarmee tevreden is en zich zelf genoegzaam richt op geld, bezit, macht, carrière of status kan het koninkrijk van God wel vergeten. Wie met Jezus mee wil doen, moet hem delen en niet "Heer, Heer" roepen (Matt. 7: 21).

Wie de bijbel goed leest, moet wel tot de ontdekking komen dat HOREN gelijk is aan DOEN.

De woorden van God kunnen en mogen niet vrijblijvend aangehoord worden. Zegt Jezus zelf niet dat ieder die hoort én doet verstandig is en wie hoort en niet doet een dwaas is? (Matt. 7: 24-27) Er moet iets gebeuren. Want anders zullen we keihard van Jezus te horen krijgen: "Ik heb jullie nooit gekend! Ga weg van mij, jullie bedrivers van ongerechtigheid!" (Matt. 7: 23)

Hoe staat het nu met ons? Dromen wij de droom van Jezus wel mee? Of zijn wij bedrivers van ongerechtigheid? Zijn wij wel christenen in de ware zin van het woord? Toegegeven, net als in de dagen van Kierkegaard gaan wij op zondag naar de kerk. Maar is dat 's maandags nog duidelijk aan ons te merken? Meestal niet! Wij klampen ons vast aan de tekst van Johannes 18: 36, waarin Jezus zegt: "Mijn koninkrijk is niet van deze wereld!" Zo nu zijn we ervan af. Zie je wel, hier hoeft het niet. Doe je werk, bid af en toe eens even en God zorgt wel voor z'n rijk. Jammer voor ons! Deze tekst van Johannes betekent n.l. niet dat het rijk Gods een andere naam is voor de hemel, voor het leven over de dood heen. 'Deze wereld' is voor Johannes de wereld die we zo vaak aan den lijve ervaren: macht, bezit, geweld, onderdrukking, jaloezie, kortom onrecht. En hier moet Jezus niets van hebben.

Maar, zei Kierkegaard ook niet dat we weer 'enkeling voor God' moesten worden? Nu, dan kunnen we weer enigszins geruimd gaan adem halen. Want 'enkeling voor God' zijn we regelmatig. We bidden immers elke dag tot God? En gebruiken we daarbij niet vaak Jezus woorden?

'Onze vader in de hemel,
laat je naam geheiligd zijn,
laat je koninkrijk komen,
laat gebeuren wat jij wil,
op aarde even zo als in de hemel!'

Mooier kan het toch niet? Wij bidden of God iets wil doen waarvan wij dan kunnen profiteren. Wij hoeven dus alleen maar te wachten tot God klaar is met zijn hemel en aarde omvattende heilsplan. Mis! Want deze drie beden moeten samen genomen worden omdat ze, op welliswaar verschillende manieren, om één en het zelfde bidden, n.l. dat God centraal mag staan in ons leven hier op aarde. 'Op aarde even zo als in de hemel' hoort bij alle drie beden en niet, zoals vaak aangenomen wordt, alleen bij laat gebeuren wat jij wil. Bovendien moeten we bedenken dat wie met dit gebed de aandacht van God opeist, niet meer terug kan. God wordt onder zware druk geplaatst. Achter de Nederlandse vertaling van 'laat je koninkrijk komen' gaat n.l. de Griekse imperatief vorm schuil. Letterlijk staat er: "komen moet je rijk". Wie zo bidt, vraagt en belooft niets, maar heeft iets te bieden; want anders zou je het niet wagen om bij God in de gebiedende wijs aan te dringen. Wie zo op zondag bidt, zal in dezelfde geest op maandag aan het rijk van

God moeten werken. Het moet aan je zichtbaar zijn, je mag erop worden aangesproken. Sterker nog, je wordt erop aangesproken. Door God zelf. Denk maar eens aan de tekst van Ezechiël 16: 49, waarin staat dat de zonde van Sodom was, dat zij in overdaad en zorgeloze rust leefden, zonder de ellendigen en armen (lees: de naasten) te ondersteunen. God werd hierdoor terecht kwaad. De gevolgen kent u.

Kierkegaard had gelijk; wij hebben weinig keus. Of wij bidden 'het onze vader' en zoeken de weg tot het koninkrijk van God via onze naaste, óf wij noemen ons geen christenen meer. Een ander alternatief is er niet. Schijnheiligheid moet worden vermeden. U woont toch niet in Sodom?

L.J.N.

LEKKER EN MAKLIK OM SELS TE BAKKEN

Fryske dúmkjes

Rêding: 1 healpûn blom
 1 1/4 ûns bûter
 1 1/2 ûns brune sûker
 1 teeleppeltsjefol pypkaniel
 bytsje sâlt
 3/4 ûns hazzenuten
 2 aaien

Alles goed trochinoar knetsje oant it in net al te stiif daai wurden is. It daai útrôlje op in mei wat moal bestruide tafel oant it in lape fan 1 sm tsjok wurden is. Meitsje der reepkes fan dy 't om-ende-by 2x5 sm grut binne. Bak de koekjes yn likernôch in healoere gear en brún yn in waarme one (mar net foarwarmje).

(Oernommen út 'e Wartenster "Kommune")

LEKKER NEIGESETSJE EN NET DJOER

Raberber mei slachrjemme

Rêding foar 4 pers.: 1 pûn raberber
 4 ytleppelfollen framboazesop
 4 ytleppelfollen wetter
 1 ûns sûker
 2 pakjes fanyljesûker
 1 pakje reade taartsûker
 2 ytleppelfollen sûker
 1/4 mingel slachrjemme

Raberber skjinmeitsje, yn lytse stikjes snije en yn in panne dwaan. Framboazesop, wetter, sûker en 1 pakje fanyljesûker der trochriere. De soad der efkes oer gean litte (sawat 5 minuten, raberber mei gjin smots wurde). Op in tems útjitte, útdrippe litte, mar sop opheine. Dêrfan 1/4 mingel ôfmjitte, mooglik

wat wetter derby dwaan en kuolje litte. Sop, taartsûker en de twa leppelfollen sûker trochinoar riere en al rierend oan 'e soad bringe. Fan it gas nimme en in pear minuten stean litte. Slachrjemme mei in pakje fanyljesûker stiif slaan. Doch de raberber, it sop en de slachrjemme yn fjouwer grutte wide glêzen. Mei wat benefter hâlden slachrjemme en in stikje raberber garneare. Set de glêzen yn 'e kuolkast oant iterstiid.

Dat is troffen, sei Tys fisker, en hy hie syn wiif yn 'e toatebel.

ELEKTRISCHE APARATEN

HOGEEVEN

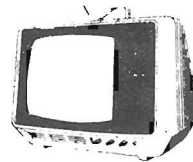
Van Haersmasingel 14
 Drachten, Tel. 13070

WASAUTOMATEN

RADIO

TELEVISIE

elektrische huishoudelijke apparaten

HOGE KORTINGEN & SNELLE SERVICE

ferhaal

DE SIKTARESSE

Ale Dykstra wie in lokkich man. Lju dy 't him koene seine dat ek en hy mocht graach hearre dat der oer syn suksessen praat waard.

Allinne yn 'e leafde wiene syn suksessen net sa bjusterbaarlik grut mear. As in man Abraham sjoen hat falt it neat mear ta om kreaze fammen fan tweintich te ferlieden. Hy wie trouw, al tritich jier. Te lang, tocht er sels. En dêr kaam by, hy fûn syn frou net mear sa botte attraktyf, sont in setsje.

It begjin wie o sa ûnskuldich. Neidat er in ferdjipping op syn grutte supermerk sette litten hie woed er ek in siktarese ha. En hy hie ien fûn: inentwintich jier âld, ferblynjend kreas, mei lang ljocht hier en djipblauwe ûnskuldige grutte eagen. Dat famke hied er yn syn glêzen kantoar helle. Gauris siet er nei har te sjen en dan liet er in swiere sike. Har manier fan rinnen, stútwidzjend, en hoe 't dan de nauwe rôk twang om dat sublime kotsje spande . . . In tamtaasje wie dat, suver net te fernearen!

Se hiet Lysbet (sis mar Lys, hie se sein) en ta syn grutte fernuvering hie se fuordaliks fleurich "ja" sein, doe 't er har nei in moanne útnoege om mei him te iten. Yn it bêste restaurant fan Drachten, fansels.

Se wie sa fertroulik, sa iepen, in famke sûnder falskens. Net sa 'n ûntaarde skepsel, dat alles al wist en ynwindich wille hie om sa 'n man fan fyftich, mei al in begjin fan in bûkje. Nee, nee, sa wie se hielendal net.

Se hie net iens in feint, in freon, fertelde se út har sels. By it aperityfke dat se foar iten dronken sei se: "Ik hâld net fan dy jonge jonges. Ik wit wol krekt wat se wolle . . .". Ja, sa wie se.

Dat moaie skepseltsje, dy ingel, hie Ale Dykstra wakker skodde. Hy tocht by himsels: "No moastst in hear wêze, Ale. Net mei de klompen yn 't spul komme. Sa 'n famke wol ferovere wurde". En mei blidens tocht er oan it momint fan dy ferovering, strak yn 'e takomst. It wie yn dy snuorje, dat de ferhâlding tusken him en Maaïke, syn frou, hieltyd mear ferkuolle.

As er moarns by syn grutte winkel oankaam bleau er der gauris efkes foar stean. Dêr stie it grutske gebou mei syn mear as 2500 kante meter flieroerflak. In architekt fan klasse hie de ferdjipping der op makke. Deselde architekt hie fan syn boerepleatske, in eintsje bûten Aldegea, in prachtich wenhûs makke. Hy wie besûnder tefreden mei syn kantoar yn 'e boppebou, oan 'e efterkant, oan 'e stille strjitte. As der dêr yn syn burostoel siet seach er op dy strjitte del. Mar dêr wie eins nea wat te sjen, der stie in tillefoanhokje, mar dat waard mar inkeldris brûkt.

Ja, tocht er gauris, it wie in nocht om Ale Dykstra te hiten. Maaïke paste eins net sa goed mear yn it byld dat er him fan syn libben foarme. Hja wie sa simpel bleaun, wie noch altyd dat sljochthinne famke dêr 'e er jierren lyn mei trouw wie.

Lysbet wie oars. By har soene se wòl passe: briljanten en goud, al dy djoere dingen, dêr 't Maaïke it mear sa oan hie. Koartlyn sei Maaïke noch: "Ik hâld net fan briljanten". In bytsje prod hied er him doe stilhâlden; mar hy hie lykwols al in briljant kocht - foar Lysbet.

De blidens, dêr 't Lys de ring mei oankrige, die syn hert fûlder slaan. Sa makke it jaan him bliid.

De lêste wiken preau er dy blidens noch twa kear. De iene kear mei in djôere mantel, de oare kear mei in

goudene earmbân. It wie net liker as wie 't Sinteklaas, sa 't dan de berne-eagen blinke, sa blonken Lys harres ek.

Maaïke seach er hyltiten minder faak. Hy hie har al foarlein om aparte sliepkeamers te brûken. Foar it jûnsmiel kaam er withoefaak net iens mear thûs. Dan iet er yn Drachten, mei syn siktarese fansels.

De fertretlike eagen fan syn frou pleagen syn gewisse wol en dan tocht er: "Ik sil har goed behannelje. As wy strak skiede dan sil ik har rynsk betinke". Sa besocht er om syn gewisse del te bêdzjen.

Ienris, op in middei, stie Maaïke ûnferwachts yn it kantoar. Se seach de siktarese sitten yn har eigen lyts kantoarke en sei: "Soa, dêr sit se dus . . .".

As in pylk skeat Ale út syn stoel omheech en sei mei skerpe stim: "Der is neat op har oan te merken. It is net sa 'n goedkeap flitterpoepke asto tinkst!" "Haw ik dat dan sein?" frege se.

"Nee, mar dyn wurden wiisden wol dy kant út!"

Doe 't se wer fuort gong seach er har nei. Se seach der warch út en muoilik. Dat makke eat yn him wekker, faaks wie it begrutsjen of sympaty . . . Mar hy krige de tiid net om dêr lang by stil te stean, Lysbet kaam der yn mei in brief, dêr 't er syn hân ûnder sette moast.

Dyselde jûns noch, yn 'e auto, tute er Lys foar 't earst. Doe ek wer die se krekt as hearde dat der by, as wie it gewoan, natuerlik. Hy sei: "Lys, dû moastst net tinke, dat ik misbrûk meitsje wol fan 'e omstandichheid dat ik dyn baas bin. Ik mei dy gewoan graach lije. En ik soe net witte hoe 't ik sûnder dy libje moast. Begryp my goed, dû, as minske, joust my wat ik mis yn myn libben".

Hy hold har ûnderwilens leafdefol yn 'e earms. Sy reaunte: "Ik haw dy krektlikefolle nedich . . . as minske".

Sont dy jûns wist Ale Dykstra, dat it safier wie, syn tiid wie op kommendeweis. Der wie mar ien oplossing mear: skiede. Mar de swierrichheid wie, hoe moast er dat oan Maaïke fertelle. Hy siet yn syn burostoel en prakkesearre en prakkesearre mar. Hy siet mar wat mei in hân ûnder 't kin en stearre nei ûnderen, nei it tillefoanhokje. En dêrwei, út dat tillefoanhokje, kaam op in tsjustere neimiddei it andert. In andert, dêr 't er net op rekkene hie.

De tillefoan skille. Hy griep nei de hoarn en sei syn namme. In manljusstim sei: "No moatte jo ris goed harkje. Wy hawwe jo frou yn ús macht. As jo har libben en wol werom hawwe wolle, dan moatte jo op dit stuit nei jo brânkast ta gean en de njoggentichtûzen gûne der út helje dy 't dêr yn leit. Jo moatte it jild yn in âlde krante berôlje en út it finster falle litte, op it fuotpaad. No moatte jo mar ris út it finster sjen nei it tillefoanhokje . . . Sjogge jo myn ljochtsinjal wol?"

"Ja, ik sjoch it", sei Ale hast flústerjend.

"Moai sa, dan witte jo ek wol, dat ik hjirwei alles sjen kin wat jo dogge. En dat jo witte sille, dat alles wat ik sis wier is, moatte jo no jo wenhûs skilje. Myn maten hawwe dêr de hoarn njonken it tastel lein. Jo sille dus de besettoan hearre. Doch it no!"

Ale trille oer de hiele lea. Hy tikke it nûmer fan Aldegea oan en doe dat fan syn hûs. En doe hearde er de besettoan. Hy wist, dat it sa wie lykas de man sei. Hy wie oertsjûge, kaam út 'e stoel en die de trije stapen nei de brânkast. Hoe wisten se dat dochs fan dy njoggentichtûzen gûne? Want safolle lei der yn, net mear en net minder.

Hy naam it jild der út en seach om him hinne om in krante. Hy wolle it jild der yn en seach ûnder-

wilens nei it tillefoanhokje.

De man joech in koart ljochtsinjaal ear 't er de strjitte oerstiek en ûnder it finster stean gong.

Ale treau it finster iepen. Ja, dêr stie de man. Ale liet it pakje falle, bûgde him foaroer en seach, dat de man it opkrige.

De man sei wat. Ale ferstie it net goed. Doe sei de man it nochris: "Jo moatte no op jo stoel sitten gean en der it earste kertier net wer ôfkomme. Dogge jo net wat ik sis, dan moatte jo sels foar de ballen stean".

"Ja, ja, goed" rôp Ale, "ik bliuw hjir wol sitten".

Hy seach de man fuortrinnen mei it pakje. Hy die it net iens mei hasten, sa wis wied er der grif fan, dat Ale gjin risiko nimme doarst. Dy gong froed yn syn burostoel sitten en wachte.

Yn dat kertier waard it berou him oermânsk. Dat kaam troch de bangens fanwegen it lot fan syn frou, de frou dêr 't er al sa lang mei trouw wie. Der pilen bylden út it ferline foar syn eagen lâns. Har trou, har soarchsumens, har ferduldigens waarden in oanklacht tsjin him. Ja, sûnder dy frou wied er nea wurden wat er no wie, in sjef dy 't syn bedriuw bestjoerde út syn glêzen kantoar wei.

O, God, tocht er, as der har mar neat oerkomt. Dat moatte wol spikerhurde keardels wêze. Beropslju. Sa 't se dat plan makke ha, mei hoe 'n krektens it him ôfwuollet. Iiskâlde keardels. Wat soe 't dyen skele kinne om in frommeske kâld te meitsjen? Neat, dat wie dúdlik. Hy siet te neilbiten.

Nei tsien minuten weage er it om syn frou te skiljen. Beset. Sy wie dus noch altiten yn 'e macht fan dy gangsters. En doe begûn er himsels ferwiten te dwaan. Hy hie him net hâlden oan 'e tiidslimyt. Wa wit wat er dêrmei bedoarn hie. It swit stie him yn kobbels op 'e foarholle.

Doe 't ik mei har troude wie hja noch bloedjong. Wy hiene net iens jild foar in brulloft. Mar wat wiene wy mâl mei mekoar. Wy hiene in bêd, in tafel en twa stuollen. Mar wy wiene mâl mei mekoar. En de klean wie ek neat besûnders. Ik hie in frijwat skibbiges jas oan, doe 't wy nei it gemeentehûs gongen. Mar wy wiene . . .

Ale begûn swier te sykheljen. Syn antlit like suver wat ferfallich. Hy switte oer al syn lea, de klean plakten oan 't fel. As se noch mar libbet, tocht er. As se noch mar libbet . . .

It kertier wie om. Hastich tikke er it nûmer oan. Noch altiten beset. Hy stode it kantoar út, deun by Lysbet lañs, dy 't him efternei seach. Op it parkearplak skuorde er de auto doar iepen.

Sa hurd wie Ale Dykstra noch nea troch Drachten stoad. Hy aventoere bekeuringen, ja sels ûngelokken. By syn hûs remme er mei jankende bannen en sette de motor net iens ôf. Hy liet de auto mei iepen doar stean en draafde it tûnpad del.

Binnendoarren hearde er neat. Hy rôp lûd har namme: "Maaike! Maaike!" It klonk as rôp ien om help yn uterste need.

Yn sân hasten kaam syn frou nei ûnderen ta. Feraltierarre frege se: "Ale, wat is der dochs yn 'e goedichheid. Hast in ûngelok hân?"

"Binne se fuort?" hime er. "Binne se al fuort?"

Net begripend skodholle se: "Wêr hast it oer?" Hjir hat net ien west".

"Jawis al. Sy hawwe ommers de hoarn njonken it tillefoantastel lein en se hawwe dy opsletten.

"De hoarn?" frege se. "Nee, der hat my allinne ien fan 'e PTT skille. Dy sei: "Wy binne mei jimme oanslûting dwaande en soene jo salang wol de hoarn njonken it tastel lizze wolle? En jo moatte de kom-

mende healoere net skilje".

Ale liet in swiere sike en liet him yn in stoel falle. Hy die de hannen foar 't antlit. Doe kaam er wer oerein en sloech de beide earms om syn frou hinne. Mei de mûle yn har hier lústere er har namme en hja hearde dêr yn deselde tearens as yn 'e tiid, dat se mar ien bed, ien tafel en twa stuollen hiene.

As de roede fan 't gat is, is de pine fergetten.

FEMINISME

Ik bin in frou, net bigaafd, net ambitieus, gewoan. Ik kin net minister wurde. Mar ik wit genôch froulju dy 't de kapasiteiten wol hawwe en it ek net binne. Hja hawwe de kânsen net hân en net pakt, binne net ambitieus, mar wol . . . oh sa, froulik.

En dat is in samling eigenskippen dêr 't jo neat mei kinne as minister. Manlikheid dan? As wy bodybuilding en boksen bûten biskôging litte, dan komme jo dêr in hiel ein fierder mei. En trouwens, lêsten fortelde Reagan sels noch oan de parse, dat syn boarstomfang it ôfrûne jier 5 sm tanaam wie! Ga der maar aan staan. En Nancy wurdt hieltyd meagerder, mar dat is froulik.

As minske hawwe wy allegeare "manlike" en "froulike" eigenskippen ûntfongen. It hinget in bulte fan 'e oplieding ôf hoe as wy ús ûntjouwe. Froulju oan 'e top ferklearje har sukses soms, trochdat hja har thus gelykskeakele mei de jonges fielden, en sterk stimulearre waarden om troch te learen.

Wêrom sit ik sa op carrière meitsjen te harjen? Dêr wurdt in minske dochs net lokkiger fan? Ik soe wolle dat alle machtsposysjes evenredich ferdielt wiene. Ik soe wolle dat it jild evenredich ferdielt wie. Ik tink dat de nije klassestriid tusken manlju en froulju gean sil. In frou moat grutsk op harsels wêze. Hja is gjin forling stik fan in man. Hja is in selsstannich functionearjend wêzen. Is hja dat net (mear) dan moat hja dat (wer) wurde. De wrâld wurdt no al ieuwen regearre troch mannen. Dat is in tradysje dy it noch stuolet op "het recht van de sterkste". Yn dit computertiidrek is dat net mear fan tapassing.

Der rekket to folle wysheid dêr 't de wrâld forlet fan hat, wyshyt dy 't út in waarm gefoel wei komt, wei yn it sjipsop en efter de blompotten. It oarlochje boartsjen en meske stekken moat no mar ris dien wêze.

Froulju, fied jim dochter op foar it ministerskip! Jow de folgende generaasje jonges de boadskiptas mar, hja hawwe it ek better oan 'e lea en dan sille wy it in pear tûzen jier besykje, slagget dat ek net, dan fordiele wy alles earlik en dat liket my ek de wiiste wei.

Mar dan docht myn holle net mear sear.

BERGUM HEET U WELKOM

Bergum, als centrum van de bekende gemeente Tietjerksteradeel, doet er weer van alles aan om het de toeristen en andere gasten, dus ook U, weer naar de zin te maken.

De Bergumer middenstandsvereniging HIMBO heeft voor dit jaar een bijzonder uitgebreid programma samengesteld. Elke veertien dagen wordt in het vorig jaar geopend winkelcentrum het één en ander op touw gezet. Behalve op vrijdagavond zullen ook op zaterdagmiddag ondermeer een braderie (21 juli), schaapscheerdersfeest (24 juli) en dergelijke worden georganiseerd. Daarnaast heeft men voor de maand juli als tradities de grote HIMBO-wielerronde (2 juli) en het HIMBO-fierljeppen (18 juli) op het programma staan. De Bergumer HIMBO-feestweek zal van 25 augustus tot en met 1 september worden gehouden. Op de markt wordt tegen die tijd een grote tent opgebouwd. Nu al staat vast dat er een grote drive-on show komt (25 aug.), een optreden van de bekende groep "New Four" (31 aug.) en als slotstuk een optreden van de Torpedo showband met medewerking van Lee Towers (1 sept.).

Het Bergumer winkelcentrum is er klaar voor om de komende maanden de stroom toeristen te ontvangen. Door de aanleg van het winkelerf heeft men wat dat betreft vorig jaar een belangrijke stap vooruit gedaan. Het beeld van het oude dorpscentrum werd door een aantal veranderingen nogal ingrijpend gewijzigd. Zo verdwenen de trottoirs en de inrichting van de straten werd geheel anders met gezellige terrasjes en bankjes en meer groenvoorzieningen. Door deze reconstructie heeft het winkelend publiek meer ruimte gekregen.

Ook voor de toeristen worden veel activiteiten ontplooid. De watersporters beginnen Bergum meer en meer te ontdekken, vooral omdat het Bergumermeer vele mogelijkheden biedt voor de zeilers en surfers maar ook voor de vissers en kampeerders. Ook voor de niet bootbezitters heeft Bergum volop aandacht. Zo zijn er wandel- en fietsroutes uitgezet, die verkrijgbaar zijn bij het VVV kantoor in het centrum. Iedereen die iets wil weten van Bergum en Tietjerksteradeel en zijn bezienswaardigheden, kan daar terecht.

Dus reden genoeg om een bezoek te brengen aan Bergum. U kunt Uw boot best kwijt in de grote jachthaven even buiten het centrum of uw auto gratis parkeren op de parkeerterreinen aan de rand van het centrum. Ook in het winkelcentrum kunt U Uw auto gratis parkeren in de blauwe zones.

De centrale funktie van Bergum maakt boodschappen doen in de "stad" overbodig door het royale aanbod van winkelvoorzieningen op alle gebied.

WELKOM IN BERGUM.

De wrâld is rûch en dy 't him net rêde kin is slûch, sei de man, en hy sleatslatte mei in koekpanne.

AKTIVITEITENPROGRAMMA 1984 BERGUM

vrijdag	25 mei	- auto-occasion show in winkelcentrum - sportdemonstraties
zaterdag	9 juni	- straatmuziek van diverse groepjes
zaterdag	23 juni	- schaapscheerdersfeest in winkelcentrum
maandag	2 juli	- 26e HIMBO wielerronde voor amateurs
zaterdag	6 juli	- spelmiddag voor jeugd
woensdag	18 juli	- HIMBO fierljeppen
zaterdag	21 juli	- grote braderie in winkelcentrum
vrijdag	3 aug.	- muziekkorpsen in centrum
vrijdag	17 aug.	- optreden Bergumer skotsploeg in centrum
zaterdag	25 aug.	- opening winkelweek - kaatswedstrijden - spring- en dressuurwedstrijden Menhorrutters - grote drive-on show op marktterrein in tent
woensdag	29 aug.	- kinderprogramma in tent op markt - franse wijn- en kaasavond
donderdag	30 aug.	- open winkelavond - antiekmarkt
vrijdag	31 aug.	- optreden Advendo korps uit Sneek - optreden van de groep "New Four" in tent op markt
zaterdag	1 sept.	- ringrijden in centrum - optreden van Torpedo showband m.m.v. Lee Towers

drukkerij

R.I.J.O.

LUSTRUM LOKATIE EXPOSITIE

Op zaterdag 9 juni j.l. heeft wethouder Bijma deze unieke wandel-expositie geopend.

In koetsjes en Old Timers werden alle genodigden langs de 11 lokaties gereden.

Bij Alice Jager (poppen) en de fam. Oosterhof (Rien Poortvliet en "It Fryske Gea") mochten we gauw even rondkijken. 's Middags kon ieder op z'n gemak bij alle exposities langs. Alle hulde ook voor de mensen die hun ruimte beschikbaar stellen. Het ziet er allemaal erg gezellig en leuk uit. Persoonlijk heb ik wel een week nodig om het goed te bekijken. Maar het is de moeite dubbel en dwars waard!

Marian

Oudega (Sm.) 9 - 30 juni
Start café "de Herberg", Buorren 11a
Kosten f 3,- p.p., kinderen f 1,- p.p.

AGENDA EXPOSITIES

"De Santepetyk"

Buorren 11, Oudega, tel. 05127-2514/2014

26 mei t/m 30 juni

Piet Deunhouwer, tekeningen met gemengde technieken

3 juli t/m 26 juli

"Bloem in je buik", houten speelgoed van Johan en Tineke Weidema in combinatie met Chris de Vries, etsen en pentekeningen

28 juli t/m 1 september

Mevr. Kuiper, Balk met origami (Japanse vouwsierkunst)

8 september t/m 20 oktober

Jellie Limburg, bloemschilderijen

27 oktober t/m 25 november

Ans Oosterbaan, corndolly's in combinatie met Oeds de Vries, aquarel en schilderijen

Openingstijden:

dinsdag, donderdag en vrijdag 13.30 - 17.00 uur
woensdag 9.30 - 12.00 uur
zaterdag 13.30 - 16.00 uur

Verder in de Santepetyk constante expositie brooddeeg, Jannie Friso en Marian Veenstra corndolly's, Ans Oosterbaan keramiek, P. Ponne etsen, Piet de Vries originele kinderkleding diverse droogbloemstukken enz.

Alice Jager

Manjepetswei 7, Oudega, tel. 05117-9353

Poppenmaakster Alice Jager heeft tijdens de zomermaanden alle zaterdagmiddagen haar atelier open. Ze exposeert haar eigen gemaakte unieke verzameling poppen. Openingstijden: 13.30 - 16.00 uur.

WYKEINTSJINSTEN HUSDOKTERS

23 - 24 juny	dokter(s)	H.J. Amelink, 05117-1264
30 - 1 july	"	C. v. Staveren, 05127-1262
7 - 8 july	"	S. Vriesenga, 05129-1221
14 - 15 july	"	H.J. Amelink
21 - 22 july	"	J. Meyboom/ F. de Boer, 05127-1261
28 - 29 july	"	H.J. Amelink
4 - 5 aug.	"	S. Vriesenga
11 - 12 aug.	"	C. v. Staveren
18 - 19 aug.	"	J. Meyboom/F. de Boer
25 - 26 aug.	"	C. v. Staveren
1 - 2 sept.	"	S. Vriesenga
8 - 9 sept.	"	J. Meyboom/F. de Boer
15 - 16 sept.	"	H.J. Amelink
22 - 23 sept.	"	C. v. Staveren
29 - 30 sept.	"	S. Vriesenga
6 - 7 okt.	"	J. Meyboom/F. de Boer

In wykeintsjinst rint fan freed 17.00 ôf oan snein 24.00 oere ta.

DOFPOT

It is al wer in moai set lyn - it wie noch yn 'e tiid fan R. Zijlstra syn boargemasterskip - dat yn 'e gemeenteried it foarstel behannele waard om de doarpen fan Smellingerlân no einlings ris de echte, wiere nammen te jaan, offisjeel. De nammen dy 't op plaknammebuorden en hânwizers en yn tillefoanboeken stean, dat binne de offisjele.

Mar de offisjele binne lang net altyd de echte, de wiere nammen. Aldegea, bygelyks, is ferhollânske ta Oudega en dat mei dan op 't heden de offisjele namme wêze, de wiere is it net. Mar om 't it Hollânsk yn ús lân foar master opslacht is it Oudega wurden. Nei alle gedachten bestie us doarp al ear 't de Hollanners útfûn binne.

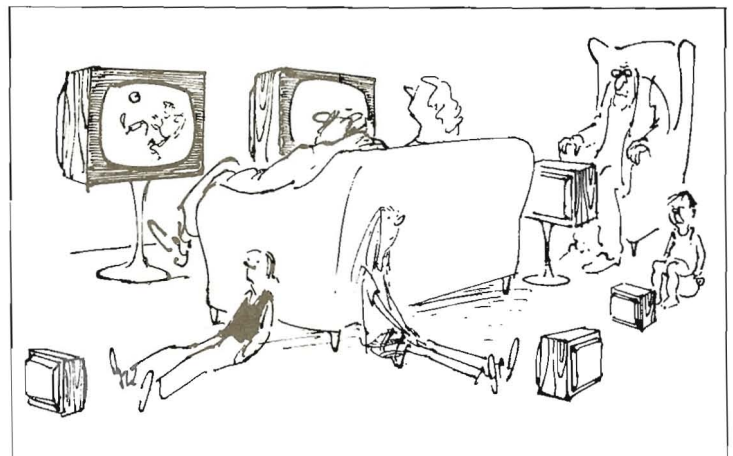
Wa 't de haadstêd fan Eastenryk ynrydt sjocht op de buorden stean, dat er yn Wien is. Op ús kaarten en sa stiet lykwols Wenen. Hawwe dy Eastenrykers it dan mis en heart der by harren op 'e buorden Wenen te stean? Nee, fansels net, se sille wol wizer wêze. Wien is de wiere namme, mar as wy de stêd Wenen neame wolle, dan moatte wy dat witte. Dêr ite de Eastenrykers like lekker harren Kaiserschmarren om. Mar te uzes leit it lân der efkes oars hinne. De taalmacht fan it Hollânsk wie sa grut, dat de wiere nammen belies jaan moasten en der in Hollânske oersetting foar yn it plan kaam (soms in brikenien) en dy waard offisjeel. Want wa 't baas is . . .

Mar dat soe dus neist in jier of wat feroare, ferbettere wurde. De wiere nammen soene offisjeel makke wurde. Mar letterlik op it alderlêste momint gong it ek noch wer oer: it foarstel waard ynlutsen troch B en W en de ried hie wer net genôch hier op 'e tosken om sjen te litten wa 't baas is yn 'e gemeente. B en W net, as ik de wet goed lês.

Nei ôfrin fan it besprek hawwe wy, d.w.s. in stikmannich Aldegeasters, noch efkes stien te neipraten mei it riedslid W. Welling en ien fan ús hat doe it wurd "dôfpot" brûkt. Mar dêr woe ús froedsman neat fan witte, it foarstel soe net yn 'e dôfpot troppe wurde, o heden nee, dat seagen wy ferkeard.

Wy libje no wer in jier of fjouwer, fiif letter. Wa hat gelyk krige?

d.J.

Elk húske hat syn teefeekrúske.

DE WRINGE

Foarhinne wie de wringe karakteristyk foar de wâlden. Stadichoan is dy moaie hikke ferdwûn út it lânskip.

Teekening Iés Wietsma (1922).

Wringe (bij Boornbergum).

in ek oer harren hikken: in peal mei in prikke is in wâldmanshikke, mar dat kin ek wol oergeunst west ha. Se hiene dêr sa 'e moaie, karakteristike hikke net.

Soene der te uzes gjin boeren of oare lju wêze mei nocht oan it eigene, it karakteristike, dy 't de wringe wer op 'e nij brûke wolle? It soe wol in oanwinst wêze foar it lânskip.

d.J.

Mater, wat is dat in stik bûter! sei it wyfke en hja fûn in kat yn 'e tsjerne.

BOEKBESPREK

Titel: In einepykje komt te wrâld
Skriuwer: Hans Heinrich Isenbart
Utjouwer: AFUK, Ljouwert
Priis: f 17,90

Boppeneamd boekje is út it Dúts yn ús taal oerset. Yn in ynlieding wordt wat ynformaasje jûn oer einen yn 't algemien. Dêrnei komt it ferhaal oer in wylde ein. Ier yn 'e maitiid foarmje in jerke en in eintsje in span en dan moat der in setsje letter in gaadlik plakje socht wurde foar in nêst. Dat falt net iens ta. Yn út lânskip binne net sa 'n protte gaadlike plakjes mear foar einen (en foar oare fûgels likemin). Der wiene sa 'n heale ieu lyn folle mear smûke plakjes foar in einenêst as hjoed-de-dei.

Mar it eintsje út it ferhaal fynt dochs in noflik plakje, dat nei 't sin is. Se leit aaien en dêrnei begjint it brieden. It eintsje docht dat allinne en it duorret in aardich skoft, 26-29 dagen. De skriuwer leit op bernlike wize út hoe 't it giet mei it groeien fan it pykje yn it aai. Tekst en foto 's geane de ûntjouwing fan it einepykje nei fan de twadde brieddei ôf oant it útkommen fan it aai.

Nei it útkommen fan de aaien folge wy de pykjes noch in deimannich op harren libbenspaad.

De kleurefoto's yn it boekje binne merakelsmoai en der stean in protte yn, ryklik fjirtich. It boekje is tige gaadlik foar bern út 'e hegere klassen fan de legere skoalle. Op in ferantwurde wize komme se sa in protte oer de libbene natuer te witten. Oanrikke-medearre.

De AFUK jout ek út: In jong katsje komt te wrâld. Dat boekje is ek gaadlik foar deselde kategory bern.

d.J.

doarpsomropperke

SYKJE SE MAR OP

Fryslân is in wetterlân mei allegearre sleatten en fearten. Der binne sadwaande fan alderlei soarten dingen útfûn om oer sa 'n sleat of feart komme te kinnen. Sykje dy hjir mar ris út:

Bartele is juster nei Grins ta set. Dêr giet er no fuortoan op skoalle, moatte jim witte. Hy hie in koffer by him, dy koed er amper tille. Foar 't hy yn 'e bus stapte draaide hy him noch ris om nei syn mem; dy stie op it bjinhout te wiuwen. Bartele sprekt oars balken yn twaën, mar hy wie al oer de Peinderbrêge er ear 't in mûle iepen die.

(Om jim wat te helpen: der sitte sân fan dy wurden yr.)

PRINSESSE GRYT

Der wie ris in boskarbeider, dy 't mei syn frou en trije dochters, Geartsje, Berber en Grytsje, oan 'e seame fan in grut bosk wenne. Op in moarn soed er

nei syn wurk en sei: "Frou, lit Geartsje my strak myn iten bringe, want ik haw it hjoed net oan tiid om thús te kommen. Ik strui wol roggekerlen op myn paad, dan kin se net ferdwale".

Om tolve oere hinne stapte Geartsje de doar út om heit syn miel te bringen. Mar de boskfûgels hiene alle roggekerlen oppikt en it duorre net sa mâle lang of Geartsje rekke it paad alhiel bjuster. Se rûn en rûn al mar fierder, de sinne gong ûnder en it waard tsjuster en stil om har hinne.

Ynienen seach se in eintsje foar har út in ljochtsje. "Dêr moat in hûs stean", tocht se. "Dêr gean ik hinne en freegje oft ik der fannacht bliuwe mei". Se rûn der hinne en kloppe op 'e doar. "Kom der mar yn", rop in noartske stimme.

Se stapte nei binnen. Yn 'e keamer siet in hiel âld mantsje mei sniewyt hier. Sûnder him te ferwegen siet er by de tafel. Syn lang wyt burd hong suver op 'e flier. Yn 'e hoeke, ticht by it hurdste, stiene in ko, in hoanne en in hin.

"Soe ik hjir fannacht wol bliuwe meie?" frege Geartsje. De âld man sei neat, mar draaide him stadich om en sei tsjin de bisten: "Is it ja, of is it nee? Mei dit famke by ús bliuwe?"

De bisten knikten alle trije, lang en stadich. "No, it is goed", sei de âld man. "Ast honger hast kinst dy ek wol iten ree meitsje".

Yn it kokentsje fûn Geartsje in protte iten. Se makke in lekker miel klear. Doe 't it ree wie begûn se der hearlik fan te snaskjen. Om de âlde man en de bisten bekroade se har net.

Doe 't se sêd wie frege se: "Wêr moat ik sliepe?" De âlde man sei: "Op 'e souder. Dêr stean twa bêden, meitsje dy mar op. Skjin bêdguod leit der ek".

Geartsje makke ien bêd op, klaaide har út en joech har del.

Doe 't de âld man in skoftsje letter boppe kaam sliepte se al. Drôvich skodde er de holle, die in lûk yn 'e souder iepen en liet har mei bêd en al yn 'e kelder sakje.

De jûns kaam Geartsje har heit thús, poerrazen. "'No haw ik de hiele dei mei de honger yn 'e hals arbeidzje moatten. Dat is dyn skuld", sei er tsjin syn frou.

"Nee", sei dy, "dat is myn skuld net, Geartsje sil wol ferdwaald wêze. O, ik hoopje mar, dat se gau wer thús komt".

De oare moarns sei de boskman: "Moast Berber hjoed mar mei iten nei my ta stjoere. Ik wil weetkerlen op it paad struie. Dy binne sa grut wol as roggesied. Dan sil se it paad net bjuster reitsje.

Mar se rekket it paad al bjuster. Se dwaalde yn 'e bosk om, fûn yn 'e jûntiid it hûske fan 'e âld man en belâne ek yn 'e kelder by har suske.

De tredde moarns sei de boskman tsjin syn frou: "Tink der om, dat Grytsje my yntiids myn iten bringt hjoed".

"Mar ik wol ús jongste net kwytretsjje yn 'e bosk", klage de frou. "Ik sil it dy sels wol bringe".

"Nee", sei de boskman foars. "Grytsje is in flink famke. Dy rekket grif it paad net bjuster, lykas de oare twa. En diskear sil ik oeral dêr 't ik lâns rin earte oer de grûn struie".

Dy deis sette Grytsje tsjin tolven ôf, in kuorke oan 'e earm dêr 't har heite iten yn siet. Mar se koe de earte net fine; de roppige fûgels hiene se allegear opiten. Se dwaalde mar yn 'e bosk om en rekke hielendal oerstjoer, doe 't se der om tocht hoe 't mem thús yn noed sitte soe as sy net op 'e tiid thús kaam. Se wie sa bliid as in protter doet se yn it tsjuster in ljochtsje seach. Se rûn der hinne en stie foar itselde hûske, dat har beide susters ek fûn hiene.

Se frege de âld man freonlik, oft it ek in soad drokte jaan soe as sy dêr de nachts bliuwe soe. Hij draaide holle nei de bisten en frege: "Is it ja, of is it nee? Mei dit famke by ús bliuwe?"

En se knikten wer mei de koppen alle trije, lang en stadich. De âldman sei, dat se mar nei de keuken gear moast om iten ree te meitsjen, se soe wol honger ha. "Tankewol, menhear", sei Gryt. "Mar ik sil earst wat iten foar jo bisten helje". Se gong de keamer út en kaam werom mei hinnefoer foar de hoanne en de hin en in earmfol hea foar de ko. Dêrnei helle se wetter, want de bisten soene wol toarst ha. Doe 't de dieren ieten gong Grytsje nei de keuken en makke in miel iten ree foar harsels en foar de âld man. Nei iten frege de man Gryt om de bêden op te meitsjen op 'e souder.

Gryt wie o sa wurch en sliepte al as in baarch doe 't de âld man boppe kaam. Mar hy wie bliid doe 't er seach, dat se beide bêden opmakke hie.

Dy nachts waard Gryt wakker fan alderhanne nuvere lûden. Doarren kreaken en sloegen ticht, de daksbalken trillen en de trep swaaide hinne en wer as in skip op see. Doe kaam der in lûd as fan 'e tonger. Dêrnei waard it stil. Grytsje foel wer yn 'e sliep.

Doe 't se de oare moarns de eagen iepen die seach se nuvere dingen om har hinne. Earst tocht se, dat se dreamde. Se hie in prachtich siden nachtkak oan. De tekkens wiene mei satyn oerklaaid. De sliepkeamer wie grut en it sinneljocht streamde der yn. Om it bêd hinne hongen ferwielen kleden. Doe 't Grytsje alles mei fernuvering besjoen hie tocht se ynienen oan 'e âld man. "Ik moat der ôf en iten foar him ree meitsje. Hy moat syn moarnsbrochje ha", tocht se. Mar doe 't se njonken it bêd stie skuorde se grutte eagen op. Yn it oare bêd lei in kreas jongfeint te sliepen. Doe 't se, net begripend, nei him stie te sjen, die er de eagen iepen.

"Skrik mar net", sei er, "ik bin de kening syn soan. In falske hekse hat my yn in âld man feroare en ik moast yn it hûske yn 'e bosk wenje. Myn trije trouwe feinten hat se feroare yn in ko, in hoanne en in hin". Doe 't er dat sei gong de doar iepen en de trije feinten kamen der yn. "Sjoch, dêr binne se", rôp de prins blier.

"En", sei er fierder tsjin Gryt, "dû hast de be- tsjoening fan de hekse brutsen, omdatstû sa freonlik wiest foar my en de bisten. It boskhûske is wer in paleis wurden en dû silst myn frou wurde".

Gryt har âlden waarden op 'e brulloft noege en Geartsje en Berber mochten wer út 'e kelder komme. En se libben noch lang en lokkich meiinoar.

BOUWBEDRIJF

D.H. DE JONG

west 22 oudega (sm) tel. 05127 - 1204

uw adres voor

NIEUWBOUW

VERBOUW

ONDERHOUD

Ja, ik wol graach wer in doarpsbléd yn Aldegea hawwe

Namme: .....

Strjitte en hûsnûmer: .....

Hantekening: .....

Ja, ik wol graach wer in doarpsbléd yn Aldegea hawwe

Namme: .....

Strjitte en hûsnûmer: .....

Hantekening: .....

Ja, ik wol graach wer in doarpsbléd yn Aldegea hawwe

Namme: .....

Strjitte en hûsnûmer: .....

Hantekening: .....

Ja, ik wol graach wer in doarpsbléd yn Aldegea hawwe

Namme: .....

Strjitte en hûsnûmer: .....

Hantekening: .....

Als u deze

bon

bij de CAF-winkel inlevert, ontvangt u
2.50 KORTING op alle 25 kg verpakking
CAF diervoeders

WINKEL

CAF

foer

bêst

foer

WINKEL

CAF

STUNTVERKOOP BIJ:

NAGEL - MODE
Bergum

Welke begint op
DINSDAG 26 JULI
's morgens **HALF NEGEN**

NAGEL

SCHOOLSTRAAT 5 - BERGUM

dames:	JAPONNEN	vanaf	19,75	25,00	35,00	enz.
	REGENMANTELS	"	119,00	69,00		enz.
	LOATS	"	59,00	69,00		enz.
	ROKKEN	"	25,00	35,00		enz.
	BLOUSES	"	7,50	14,95		enz.
	PANTALONS	"	10,00	25,00		enz.
	T-SHIRTS	"	5,00	7,50	9,75	enz.
heren:	COSTUUMS	vanaf	149,00	169,00	189,00	enz.
	COLBERTS	"	69,00	79,00	89,00	enz.
	PANTALONS	"	49,00	59,00		enz.
	JACKS	"	49,00	59,00		enz.
	OVERHEMDEN	"	15,00	20,00	25,00	enz.

Ook in onze afdelingen **KINDER CONFECTIE** en **WONINGINRICHTING**
VELE STUNTPRIJSJES bij:

NAGEL

SCHOOLSTRAAT 5 - BERGUM

HANDELSDRUKWERK

Strooifolders
Prijscouranten
Circulaires
Fakturen
Briefpapier
Kleurendrukwerk
Etc.

*Bij ons heeft U een ruime
keuze uit de meest
originele*

**GEBOORTE-
VERLOVINGS-
HUWELIJKSKAARTEN**

*Deze kaarten kunt U
uitzoeken bij:*

JANKE en BAUKE DE VRIES

Buorren 39a Oudega

Tel. 05127 - 2417

